

Հավելված
ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի
2009թ. դեկտեմբերի 21-ի N 1080-Ն հրամանի

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 3114 «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԵՎ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՇԱՐՔԱԳՈՐԾՈՒՄ, ՆՈՐՈԳՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ

ԳԼՈՒԽ 1.

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 3114 «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ և ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՇԱՐՔԱԳՈՐԾՈՒՄ, ՆՈՐՈԳՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

1. Միջին մասնագիտական կրթության «Մասնագետ» որակավորման աստիճանի 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտությունը հաստատված է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006թ. հունվարի 12-ի «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների ցանկերը հաստատելու, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2000 թվականի մայիսի 18-ի N 242 որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» N 73-Ն որոշմամբ:
2. ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կողմից միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտության համար սահմանվում է 311401 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում և նորոգում» մասնագիտացումը:
3. Միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն ավարտած, պետական ամփոփիչ ատեստավորումն անցած շրջանավարտին շնորհվում է «Տեխնիկ» որակավորումը:
4. Միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը կարող է իրականացվել հետևյալ ձևերով՝
  - 1) առկա,
  - 2) հեռակա,
  - 3) դրսեկություն (էքստեռնատ),
  - 4) հեռավար (դիստանցիոն):
5. Միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի իրականացման համար Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006թ. հունվարի 12-ի «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների ցանկերը հաստատելու, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2000 թվականի մայիսի 18-ի N 242 որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու և Հայաստանի

Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» N 73-Ն որոշմամբ սահմանվում են ուսումնառության հետևյալ նորմատիվային ժամկետները.

- 1) կրթության առկա ձևով`
    - ա. միջնակարգ (լրիվ) կրթության հիմքով` 2 տարի,
    - բ. հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով` 3 տարի.
  - 2) կրթության հեռակա ձևով`
    - ա. միջնակարգ (լրիվ) կրթության հիմքով` 3 տարի.
  - 3) դրսեկության (էքստեռնատ) և հեռավար (դիստանցիոն) ձևերով ուսուցման տևողությունը համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007թ. սեպտեմբերի 6-ի «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հիմնական կրթական ծրագրերի դրսեկությամբ (էքստեռնատով) ուսուցման կարգերը հաստատելու մասին» N 1028-Ն որոշմամբ սահմանված կարգի որոշում է ուսումնական հաստատությունը:
6. Միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության հիմքով յուրացնող ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալը 2844 ժամ է, առավելագույն ծավալը` 4752 ժամ: Հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով հիմնական կրթական ծրագրի յուրացման դեպքում ուսումնառության տևողությունն ավելանում է 52 շաբաթով:

ՉԼՈՒՄ 2.

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 3114 «ԳՅՈՒԼԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԵՎ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՅԱԳՈՐԾՈՒՄ, ՆՈՐՈԳՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՄԲ ՄԱՍՆԱԳԵՏԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՌՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

7. Միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտությամբ մասնագետն իրականացնում է հետևյալ զբաղմունք(ներ)ը`
  - 1) Տեխնիկ` գյուղատնտեսական մեքենաներ և սարքավորումներ նորոգող,
  - 2) Տեխնիկ` գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների տեխնիկական սպասարկող,
  - 3) Տեխնիկ` գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործման,
  - 4) Վարպետ` գյուղատնտեսական մեքենաներ և սարքավորումներ նորոգող,
  - 5) Վարպետ` գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների տեխնիկական սպասարկող,
  - 6) Վարպետ` գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործման:
8. Միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտությամբ մասնագետի` զբաղմունքների ոլորտում մասնագիտական պարտականություններն են.
  - 1) գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործումը կազմակերպելը,
  - 2) գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների անսարքությունների բացահայտման, և դրանց տեխնիկական սպասարկման և նորոգման աշխատանքներ կազմակերպելը,
  - 3) գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների լաբորատոր և շահագործական փորձարկումներին մասնակցելը,

- 4) գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների տեխնիկատնտեսական արդյունավետության հիմնավորմանը մասնակցելը,
- 5) գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործման ընթացքում տարբեր բնույթի փաստաթղթերի մշակմանը, դրանց պահպանմանը և փոխանցմանը մասնակցելը,
- 6) գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործման ժամանակ անհրաժեշտ պարզագույն հաշվարկներ կատարելը, զծագրեր, սխեմաներ մշակելը,
- 7) գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործման և նորոգման վերաբերյալ վիճակագրական տվյալներ հավաքագրելը,
- 8) գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների արտադրական գործընթացների ազդոտեխնիկական պահանջների ապահովումն իրականացնելը:

ԳԼՈՒԽ 3

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՅԱՆՋՆԵՐ ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 3114 «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԵՎ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՒՄ, ՆՈՐՈԳՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՏՄԱՍԲ

9. Միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ապահովի՝
  - 1) մասնագիտական գործունեության բնագավառի կարողություններն ու հմտությունները ձեռք բերելու համար պահանջվող ծավալով տեսական ու գործնական գիտելիքների յուրացում,
  - 2) աշխատանքային և մասնագիտական պարտականությունները կատարելու ընթացքում աշխատանքային կոլեկտիվի անդամների և ղեկավարների հետ հաղորդակցվելու, մասնագիտական և ընդհանուր բնույթի հարցեր ներկայացնելու, դրանք պարզաբանելու կարողության ձևավորում,
  - 3) ինչպես տիպական, այնպես էլ որոշակի փոփոխվող գործոններով իրավիճակներում մասնագիտական հարցերի լուծումների տարբերակներ առաջարկելու համար անհրաժեշտ կարողությունների ձևավորում,
  - 4) մասնագիտական խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ փաստերը և տեղեկատվությունը որոշակի սոցիալական և էթիկական հարցերի հետ որպես մեկ ամբողջություն դիտարկելու, ակտիվ քաղաքացիական գիտակցության դրսևորման կարողության ձևավորում,
  - 5) մասնագիտական գործունեության գործառնությունները կիրառվող նորմաների սահմաններում իրականացնելու հմտությունների ձևավորում,
  - 6) ինքնազարգացման և մասնագիտական կատարելագործման նպատակով իր և աշխատակիցների ուսումնառության կարիքները գնահատելու, դրանք իրագործելու ուղիներն առաջարկելու կարողության ձևավորում,
  - 7) մասնագիտական և ընդհանուր բնույթի տեղեկատվության գոյություն ունեցող աղբյուրներից օգտվելու, անհրաժեշտ տեղեկատվությունը ձեռք բերելու կարողության ձևավորում,
  - 8) աշխատանքային խմբի գործունեությունը կազմակերպելու, խմբի անդամներին ուղղորդելու, նրանց անհատական հնարավորությունները գնահատելու և արդյունավետ օգտագործելու հմտությունների զարգացում,
  - 9) ընթացիկ մասնագիտական խնդիրների լուծման ժամանակ ռազմավարական մոտեցումների տարբեր կիրառելու կարողությունների ձևավորում:

ԳԼՈՒԽ 4.

ՊԱՅԱՆՁՆԵՐ 3114 «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԵՎ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՒՄ, ՆՈՐՈԳՈՒՄ» ՍԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԵՎ ԱՎԱԳՈՒՅՆԻ ԵՎԱՏՄԱՄԲ

10. Միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը ընդհանուր հունամիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքների բնագավառում շրջանավարտի համար պետք է ապահովվի՝
- 1) իմանալ ՀՀ Սահմանադրության, տվյալ բնագավառի աշխատանքները, մարդու և հասարակության, քաղաքացիների միջև հարաբերությունները կարգավորող օրենքների և նորմատիվ փաստաթղթերի հիմնական դրույթները,
  - 2) տիրապետել հայոց լեզվին,
  - 3) հաղորդակցվել երկու օտար լեզուներով,
  - 4) պատկերացում ունենալ առողջ կենսակերպի մասին, տիրապետել ֆիզիկական կատարելագործման ունակություններին և հմտություններին,
  - 5) դրսևորել ազգային և համաշխարհային պատմության և մշակույթի որոշակի իմացություն,
  - 6) պատկերացում ունենալ անձի և հասարակության զարգացման օրինաչափությունների, հասարակության սոցիալական կառուցվածքի, շարժումների, քաղաքականության սուբյեկտների, քաղաքական հարաբերությունների և գործընթացների մասին,
  - 7) իմանալ հոգեբանության, միջանձնային փոխհարաբերությունների վարվելակերպի տարրերը,
  - 8) իմանալ տնտեսագիտության տեսության հիմնադրույթները, մակրոտնտեսության և միկրոտնտեսության օրենքները, անցումային շրջանի տնտեսության առանձնահատկությունները:
11. Միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը մաթեմատիկական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների բնագավառում շրջանավարտի համար պետք է ապահովվի՝
- 1) ծանոթ լինել էկոլոգիական հիմնական հասկացություններին, բնապահպանական գլոբալ և տարածաշրջանային հիմնախնդիրներին,
  - 2) պատկերացում ունենալ արտակարգ իրավիճակների մասին, տիրապետել արտակարգ իրավիճակներում գործելու սկզբունքներին, ծանոթ լինել փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման կառույցներին և փրկարարական տեխնիկային, կարողանալ օգտագործել անհատական պաշտպանության միջոցներ:
12. Միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը պետք է ըստ աղյուսակ 1-ում բերված մոդուլների ապահովվի շրջանավարտի կողմից առանցքային հմտություններին տիրապետում:
13. Միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ըստ աղյուսակ 2-ում բերված մոդուլների ապահովվի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների ձեռքբերում:

ԳԼՈՒԽ 5.

ՊԱՐԱՆՋՆԵՐ ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 3114 «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԵՎ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ԸՆԴԱԳՈՐԾՈՒՄ, ՆՈՐՈԳՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

14. Միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության կադրային ապահովության և կադրային համապատասխանության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.
- 1) միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտությամբ մասնագետի պատրաստման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատություններում ուսումնական գործընթացն իրականացնում են մանկավարժական և ուսումնաօժանդակ անձնակազմի աշխատողները:
  - 2) հաստատության մանկավարժական աշխատողների կազմում ընդգրկվում են դասախոսներ, արտադրական ուսուցման վարպետներ: Դասախոսական անձնակազմի աշխատողները, որպես կանոն, պետք է ունենան իրենց կողմից ուսուցանվող դասընթացի գծով բարձրագույն մասնագիտական կրթություն: Հատուկ մասնագիտական դասընթացները պարապող դասախոսների համար մասնագիտական աշխատանքի փորձի առկայությունը ցանկալի է:
  - 3) ուսումնական պրակտիկան վարող արտադրական ուսուցման վարպետը կարող է ունենալ ինչպես բարձրագույն մասնագիտական, այնպես էլ միջին մասնագիտական կրթություն, մասնագիտական աշխատանքի փորձ: Առանձին մասնագիտությունների գծով ուսումնական պրակտիկան կան նրա որոշակի մասերը կարող է վարել նաև արհեստագործական կրթություն և բավարար մասնագիտական որակավորում ունեցող արհեստավորը:
  - 4) արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները վարում է մասնագիտական դասընթացի դասախոսը:
15. Միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության ուսումնամեթոդական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.
- 1) միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի իրականացումը պետք է ապահովված լինի ուսանողի համար մատչելի տեղեկատվական նյութերով (գրադարանային ֆոնդ, տվյալների համակարգչային բազա), ինչն, ըստ բովանդակության պետք է համապատասխանի մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաների և մոդուլների լրիվ ցանկին: Այդ առարկաների և մոդուլների, ինչպես նաև ուսումնական գործընթացի կազմակերպման բոլոր ձևերի գծով (տեսական, գործնական պարապմունքների, ուսումնական, արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաների, կուրսային և դիպլոմային աշխատանքների) պետք է առկա լինեն դասագրքեր, ուսումնամեթոդական, մեթոդական ձեռնարկներ, ուղեցույցներ, գործնական խաղերի սցենարներ, թեստային հանձնարարականների հավաքածուներ, ալգորիթմներ, մեթոդական մշակումներ, ցուցումներ, երաշխավորություններ, տեղեկատվական գրականություն, դիտողական նյութեր, ուսուցման տեխնիկական միջոցներ, ինչպես նաև միջանկյալ և ամփոփիչ ատեստավորման նյութեր:
16. Միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող

կազմակերպության նյութատեխնիկական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

- 1) ուսումնական կաբինետների երաշխավորվող ցանկը՝
  - ա. աշխատանքի պաշտպանության և էկոլոգիայի,
  - բ. գծագրության,
  - գ. երկաթուղու տեխնիկական միջոցների,
  - դ. էկոնոմիկայի,
  - ե. ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական, մաթեմատիկական և ընդհանուր բնագիտական առարկաների՝ ըստ պետական ընդհանուր չափորոշիչի պահանջների:
- 2) ուսումնական լաբորատորիաների երաշխավորվող ցանկը՝
  - ա. էլեկտրատեխնիկայի,
  - բ. համակարգչային տեխնիկայի,
  - գ. գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների նորոգման,
  - դ. գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործման.
- 3) արհեստանոցներ.
  - ա. գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների նորոգման և տեխնիկական սպասարկման.
- 4) մարզական համալիր՝
  - ա. մարզադահլիճ,
  - բ. մարզահրապարակ:

Կրթական ծրագիր իրականացնող կազմակերպությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ձևավորել լրացուցիչ կաբինետներ, լաբորատորիաներ, արհեստանոցներ:

17. Միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

- 1) ուսանողի շաբաթական ուսումնական բեռնվածության առավելագույն ծավալը չպետք է գերազանցի 54 ժամը՝ ներառյալ լսարանային և արտալսարանային ուսումնական աշխատանքի բոլոր տեսակները.
- 2) ուսումնառության ընթացքում ուսանողի բեռնվածությունը պարտադիր լսարանային պարապմունքներով չպետք է գերազանցի շաբաթական 36 ժամը, ինչը նաև ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալն է, ընդ որում՝ նշված ծավալը չի ներառում նախասիրական առարկաների պարապմունքները, խորհրդատվությունները և լրացուցիչ արտալսարանային պարապմունքները.
- 3) ուսումնական խմբի համար սահմանվում են խորհրդատվության ժամեր յուրաքանչյուր ուսումնական տարում մինչև 100 ժամ.
- 4) ուսումնական տարվա սկիզբը և ավարտը բոլոր կուրսերում որոշվում է ուսումնական պլաններով.

- 5) նախասիրական առարկաների ցանկը, դրանց ծավալը (ոչ ավել, քան շաբաթական 4 ժամ առանձին դասացուցակով) և ուսուցման ժամկետները յուրաքանչյուր ուսումնական տարում որոշվում է հաշվի առնելով ուսանողների ընտրությունը.
  - 6) հեռակա ձևով ուսուցման դեպքում ուսումնական տարվա ընթացքում դասախոսների հետ ուսանողների պարապմունքների ծավալը պետք է կազմի ոչ պակաս, քան 160 ժամ:
18. Միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի պրակտիկաների կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.
- 1) միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի որոշակի մասի ուսուցումն իրականացվում է ուսումնական (տեսական ուսուցմամբ և/կամ առանց տեսական ուսուցման), արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաների ձևով: Պրակտիկաների ընթացքում ուսանողները կատարելագործում են իրենց գործնական հմտությունները.
  - 2) պրակտիկայի տևողությունը սահմանվում է մասնագիտության ուսումնական պլանով.
  - 3) պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերը կազմում և հաստատում են ուսումնական հաստատությունները.
  - 4) պրակտիկաների անցկացումը վարում են արտադրական ուսուցման վարպետները, դասախոսները.
  - 5) ուսումնական պրակտիկաներն անցկացվում են պրակտիկայի ծրագրի կատարումն ապահովելու համար բավարար կահավորում ու տեխնիկական հագեցում ունեցող ուսումնական կաբինետներում.
  - 6) արտադրական պրակտիկան անցկացվում է վազոնային դեպոյում և տեխնիկական զննման կետերում: Սովորողը պետք է անմիջական մասնակցություն ունենա իր գործունեության պարտականություններին վերաբերող աշխատանքների կատարմանը՝ համապատասխան կարողություններ ձեռք բերելու նպատակով:
19. Միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնելու ընթացքում ուսանողների միջանկյալ և ամփոփիչ ատեստավորումների նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.
- 1) միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրով ուսուցման ընթացքը վերահսկելու և արդյունքների ձեռքբերումը գնահատելու նպատակով անց է կացվում ուսանողների միջանկյալ ատեստավորում, իսկ որակավորում շնորհելու համար՝ շրջանավարտների պետական ամփոփիչ ատեստավորում.
  - 2) միջանկյալ ատեստավորում կարող է անցկացվել ինչպես ուսումնական կիսամյակի ընթացքում, այնպես էլ վերջում:
  - 3) ուսումնական կիսամյակի սկզբում ուսանողը տեղեկացվում է կիսամյակի ընթացքում միջանկյալ ատեստավորման բնույթի, ներառվող նյութի ծավալի և ժամկետների մասին.
  - 4) միջանկյալ ատեստավորման համար ընտրված ուսումնական նյութը չի կարող ավելին լինել երկու անընդմեջ կիսամյակների նյութից.
  - 5) շրջանավարտների պետական ամփոփիչ ատեստավորումը երաշխավորվում է անց կացնել առանձին առարկաներից կամ մոդուլներից քննության, համալիր (միջառարկայական կամ

միջնոդուլային) քննության կամ ավարտական (դիպլոմային) աշխատանք կատարելու և պաշտպանելու ձևով.

- 6) պետական ամփոփիչ ատեստավորման ընտրված ձևը և ներառվող նյութի ծավալը պետք է հնարավորություն տա համոզվել սույն չափորոշչով 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտությամբ մասնագետի համար սահմանված պահանջներին շրջանավարտի համապատասխանության մեջ:

ԳԼՈՒԽ 6.

ՄԻՋԻՆ ՍԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 3114 «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԵՎ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՒՄ, ՆՈՐՈԳՈՒՄ» ՍԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ ԵՎ ՆՐԱ ՊԱՐՁԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

20. Միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացվում է համաձայն աղյուսակ 3-ում բերված օրինակելի ուսումնական պլանի:
21. Միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունը օրինակելի ուսումնական պլանը կիրառելիս՝
  - 1) սույն չափորոշչով սահմանված օրինակելի ուսումնական պլանի հիման վրա կազմում և հաստատում է աշխատանքային ուսումնական պլանը,
  - 2) աշխատանքային ուսումնական պլանը կազմելիս կարող է մինչև 5% չափով փոփոխել դասընթացների և մոդուլների ժամաքանակը,
  - 3) կարող է փոփոխել առանձին առարկաների և մոդուլների ծրագրային նյութի բովանդակությունը 15%-ի սահմաններում՝ չփոփոխելով արդյունքները և կատարման չափանիշները,
  - 4) առարկայի և /կամ/ մոդուլի ընդհանուր ժամաքանակի սահմաններում որոշում է տեսական, գործնական և լաբորատոր պարապմունքների ժամաքանակները,
  - 5) պրակտիկայի համար նախատեսված շաբաթների սահմաններում որոշում է ուսումնական և արտադրական պրակտիկաների տևողությունները, անցկացման ժամկետները, նախաավարտական պրակտիկայի տևողությունը,
  - 6) մասնագիտական առարկաների և մոդուլների ուսումնական ծրագրերը կազմելիս հաշվի է առնում գործատուների, գործադիր իշխանությունների, մասնագիտական ոլորտը կառավարող պետական լիազորված մարմինների, այլ շահագրգիռ սուբյեկտների (սոցիալական գործընկերների) առաջարկությունները,
  - 7) ընտրում է շրջանավարտների՝ սույն չափորոշչով երաշխավորված ամփոփիչ ատեստավորման ձևերից մեկը:

Միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի առանցքային հմտությունների մոդուլներ

Մոդուլի անվանումը «ԸՆԴՅԱՆՈՒՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՅՍՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԱՅԱԽ 04-09-001
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ աշխատանքային գործունեության ընթացքում հաջողության հասնելու նախապայմանների մասին, ինչպես նաև ձևավորել ցանկացած բնագավառում անհրաժեշտ աշխատանքային կուլտուրա և էթիկա դրսևորելու, ղեկավարի և գործընկերների հետ արդյունավետ հարաբերվելու, առաջացած աշխատանքային խնդիրներն ընկալելու և համապատասխան լուծումներ տալու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Տիրապետել աշխատանքի տեղավորվելու կարողությունների
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում գործող աշխատանքային օրենսգրքի անհրաժեշտ դրույթները. բ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի ընդունվելու և դրանից ազատվելու համար անհրաժեշտ բոլոր գործընթացները. գ. ճիշտ է կազմում գրավոր ինքնակենսագրություն (CV). դ. ճիշտ և մանրամասն բանավոր ներկայացնում է իր կենսագրությունը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Դրսևորել անհրաժեշտ վերաբերմունք աշխատանքի և աշխատավայրի նկատմամբ:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի և շրջապատի նկատմամբ դրական տրամադրվելու կարողությունները. բ. ճիշտ է ներկայացնում գործընկերների նկատմամբ հարգալից վերաբերմունքի և արդյունավետորեն հարաբերվելու

	<p>օրինակներ.</p> <p>գ. առաջադրված իրավիճակում ցուցաբերում է պատասխանատվության դրսևորումներ.</p> <p>դ. ցուցաբերում է գործընկերոջը և ղեկավարին ուշադիր լսելու և հասկանալու դրսևորումներ:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Տիրապետել աշխատանքի կուլտուրային և էթիկային, արդյունավետ աշխատել թիմում:
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպության նպատակները, արժեքները և կիրառվող ընդհանուր աշխատանքային մեթոդները, աշխատանքային և միջանձնային հարաբերությունները.</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում թիմային աշխատանքի հիմնական սկզբունքները.</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում թիմային խնդիրների լուծման մեթոդները,</p> <p>դ. թիմային աշխատանքի առաջադրված իրավիճակում դրսևորում է անհրաժեշտ վարքագիծ՝ ցուցաբերելով փոխօգնություն, համբերատարություն, նվիրվածություն աշխատանքին և ընկերներին:</p> <p>ե. ճիշտ վերաբերմունք է դրսևորում և հարգալից է կոնֆլիկտային գործընկերների նկատմամբ.</p> <p>զ. առաջարկում է խնդրի ճիշտ լուծումներ առաջադրված պրոբլեմային իրավիճակում:</p>
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ աշխատանքում հաջողության հասնելու նախապայմանները և պատշաճ հարաբերվի ղեկավարի հետ:
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է բացատրում աշխատանքային կարգապահության և ճշտապահության կարևորությունը.</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում ղեկավարի հետ հարաբերվելու ձևերը, իր և ղեկավարի իրավունքներն ու պարտականությունները.</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի արդյունավետության ու որակի ապահովման ընդհանուր սկզբունքները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 5	Դրսևորել քննադատական մտածողություն:
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է գնահատում տեղեկատվության հուսալիության և զգացմունքայնության աստիճանը.</p> <p>բ. ստացած տեղեկատվությունը ճիշտ և արդյունավետորեն համադրում է առկա գիտելիքների հետ.</p>

	գ. իրականացնում է կառուցողական քննադատություն և ճիշտ է բացատրում կառուցողական քննադատության կարևորությունը:
Ուսումնառության արդյունք 6	Կառավարել սթրեսը և ժամանակը, լուծել պրոբլեմներ և կոնֆլիկտներ:
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում սթրեսի կանխարգելման և անխուսափելի սթրեսին դիմակայելու մեթոդները.</p> <p>բ. ճիշտ է կազմում իր աշխատանքային պլանը (պայմանական աշխատանքային պլան).</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում ժամանակի արդյունավետ օգտագործման միջոցները:</p> <p>դ. բացահայտում է և ճիշտ է սահմանում պրոբլեմը տրված իրավիճակում,</p> <p>ե. ճիշտ է վերլուծում պրոբլեմը, տալիս է լուծման ճիշտ տարբերակ և գնահատում արդյունքը.</p> <p>զ. բացահայտում է ցանկացած կոնֆլիկտի պատճառները.</p> <p>է. ճիշտ է ներկայացնում կոնֆլիկտի կանխարգելման եղանակները, կարողանում է տալ դրանց արագ ու արդյունավետ լուծումներ:</p>
Մոդուլի անվանումը «ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՄԱՆ ՀՍՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԱՀԱԽ 04-09-002
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել աշխատանքային ու մասնագիտական գործունեության ընթացքում, ինչպես նաև անձնական կյանքում արդյունավետ և ակտիվ հաղորդակցվելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1	Սահմանել ուսումնառության անձնական նպատակները:
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է սահմանում ուսումնառության անձնական նպատակները,</p> <p>բ. ճիշտ է պլանավորում և կիրառում ուսումնառության անձնական նպատակների ձեռքբերմանն ուղղված ուսումնառության գործընթացները,</p> <p>գ. ճիշտ է սահմանում ուսումնառության տարբեր եղանակները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Բանավոր և գրավոր տեղեկատվական հաղորդում կատարել պարզ թեմաների և տեքստերի մասին.
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. օգտագործում է բանավոր և գրավոր խոսքի համապատասխան կառուցվածք,</p> <p>բ. հաղորդումը պարունակում է պարզ տեղեկատվություն, կարծիքներ կամ գաղափարներ,</p> <p>գ. տեղեկատվության առանձնացում/խմբավորումը կատարում է նպատակային,</p> <p>դ. հաղորդումը իրականացնում է՝ հաշվի առնելով իրավիճակը և լսարանը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Նախաձեռնել, պահպանել, եզրափակել երկխոսություններ և քննարկումներ.
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է կիրառում «ակտիվ ունկնդրման» ժամանակ օգտագործվող հմտությունները, ինչպիսիք են՝</p> <ul style="list-style-type: none"> – պարզաբանումներ ստանալու ձգտումը, – գրառումներ կատարելը, – ամփոփելը, <p>բ. ազատ կերպով ձևակերպում, արտահայտում և պաշտպանում է իր գաղափարները, տեսակետներն ու կարծիքները,</p> <p>գ. ցուցաբերում է հանդեպի կարողություն,</p> <p>դ. կատարում է ճիշտ ամփոփում/եզրափակում:</p>
Ուսումնառության արդյունք 4	Մեկնաբանել սխեմաներ, աղյուսակներ, դիագրամներ, քարտեզներ և նկարներ.
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է նախանշում սխեմաների, աղյուսակների, դիագրամների, քարտեզների և նկարների նշանակությունը և նրանց միջև</p>

	<p>եղած տարբերությունները,</p> <p>բ. ճիշտ է մեկնաբանում առաջադրված սխեմաները, աղյուսակները, դիագրամները, քարտեզները և նկարները.</p> <p>գ. մեկնաբանման ընթացքում օգտագործում է խոսքի համապատասխան կառուցվածք:</p>
Ուսումնառության արդյունք 5	Կատարել փաստաթղթավորում:
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է սահմանում տարբեր փաստաթղթերը՝ ըստ դրանց նշանակության,</p> <p>բ. ճիշտ է նախանշում տարբեր փաստաթղթերի օգտագործման տեղն ու դերը,</p> <p>գ. ճիշտ է կատարում տարբեր տեսակի տեղեկատվությունների փաստաթղթավորումը:</p>
Մոդուլի անվանումը «ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԱՅԱԽ 04-09-003
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել աշխատանքային անվտանգության պահպանման, աշխատանքի պաշտպանության միջոցառումների իրականացման և առաջին օգնության կազմակերպման կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՅԱԽ 4-09-001 «Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ» մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ աշխատանքի պաշտպանության իրավական և կազմակերպչական դրույթները.
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի պաշտպանության վերաբերյալ իրավական ակտերը.</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպություններում աշխատանքի պաշտպանության կազմակերպման ներքին նորմատիվային փաստաթղթերը.</p>

	<p>գ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի պաշտպանության նորմերի և կանոնների խախտման հետ կապված պատասխանատվությունը.</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի պաշտպանության նորմերի և կանոնների պահպանման նկատմամբ վերահսկողության ձևերը և մեխանիզմները:</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում արտադրությունում դժբախտ դեպքերի և պատահարների հետաքննության, փաստաթղթավորման և հաշվառման կարգը.</p> <p>զ. ճիշտ է ներկայացնում արտադրության տարբեր մակարդակների ղեկավարների պատասխանատվությունը աշխատանքի պաշտպանության նորմերի պահպանման վերաբերյալ:</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 2</p>	<p>Իմանալ անվտանգության տեխնիկայի նորմերը և կանոնները կազմակերպություններում, հիմնարկներում:</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում սարքավորումների, մեխանիզմների շահագործման անվտանգության տեխնիկայի հիմնական պահանջները.</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրաանվտանգության կանոնները և պաշտպանությունը.</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում հակահրդեհային պաշտպանության կանոնները.</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում ճնշման տակ աշխատող սարքավորումների և մեխանիզմների անվտանգ շահագործման կանոնները:</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 3</p>	<p>Իմանալ արտադրական սանիտարիայի և հիգիենայի պահանջները.</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում արտադրական սանիտարիայի և հիգիենայի հասկացությունները.</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում արտադրական միկրոկլիմայի նկատմամբ նորմատիվային պահանջները.</p> <p>գ. ճիշտ է թվարկում արտադրական աղմուկից և ցնցումներից պաշտպանվելու միջոցները.</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում արտադրական լուսավորվածությանը ներկայացվող պահանջները և նորմերը:</p>

Ուսումնառության արդյունք 4	Ցուցաբերել առաջին բուժօգնություն:
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ցուցադրում արհեստական շնչառության իրականացումը.</p> <p>բ. ճիշտ է ցուցադրում սրտի աշխատանքի վերականգնման իրականացումը.</p> <p>գ. ճիշտ է ցուցադրում արյան հոսքի դադարեցման իրականացումը և ճիշտ է դնում վիրակապ.</p> <p>դ. ճիշտ է վիրակապում կոտրվածքները.</p> <p>ե. ճիշտ է ցուցադրում այրվածքների դեպքում առաջին օգնության ցուցաբերումը.</p> <p>զ. ճիշտ է ցուցադրում էլեկտրահարման դեպքում առաջին օգնության իրականացումը:</p>

Միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների մոդուլներ

Մոդուլի անվանումը «ԳՃԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-001
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորվել գծագրության և նախագծային առաջադրանքներ կատարելու՝ մասնագիտական մոդուլների ուսումնառության համար անհրաժեշտ կարողություններ
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է յուրաքանչյուր լինի «Հանրահաշիվ», «Երկրաչափություն» առարկաները՝ միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության ծրագրով նախատեսված ծավալով:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանա կատարել տիպային դետալների էքիզներ և բանվորական գծագրեր.
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է կատարում երկրաչափական կառուցումները հարթության վրա՝ կորերի լծորդում, փոխուղղահայաց ուղիղների կառուցում, եռանկյունների կառուցում կողողինացներով.</p> <p>բ. ճիշտ է կատարում տիպային դետալների պրոյեկտումը հարթությունների վրա և պատկերում դրանց երեք պրոյեկցիաները.</p> <p>գ. ճիշտ է տալիս կտրվածքներ և պատկերում է առաջադրված տիպային դետալների աշխատանքային գծագրերը և էքիզները.</p> <p>դ. ճիշտ է պատկերում աշխատանքային գծագրերի և էքիզների վրա տիպային դետալների չափերը.</p> <p>ե. ճիշտ է կառուցում տիպային դետալների տարածական (աքսոնոմետրական) պատկերները.</p> <p>զ. ճիշտ է կատարում տիպային դետալի բնօրինակից համապատասխան էքիզը և աշխատանքային գծագիրը:</p>

Ուսումնառության արդյունք 2	Կարողանա կարդալ բանվորական գծագրերը և էքիզները.
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքային գծագրերի և էքիզների վրա պատկերված չափերի թույլտվածքները և մաքրության դասերի նշանակումները.</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքային գծագրերի և էքիզների վրա պատկերված մակերևույթների ձևի թույլատրելի շեղումները.</p> <p>գ. ճիշտ է մեկնաբանում աշխատանքային գծագրերի և էքիզի վրա ներկայացված տեխնիկական պայմանները.</p> <p>դ. ճիշտ է մեկնաբանում աշխատանքային գծագրերի կամ էքիզի վրա պատկերված երիթային ճեղքի, բազմաերիթի, ատամնանիվի, տարբեր նշանակության առվակների, երեսակների և նմանատիպ այլ տարրերի նշանակումները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանալ կարդալ հանգույցների ու մեքենամասերի հավաքական գծագրերը, դրանց պայմանական նշանակումները և մասնագրերը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է բացատրում հանգույցների և մեքենամասերի հավաքական գծագրերում առանձին դետալների դիրքավորման նշանակումները.</p> <p>բ. ճիշտ է բացատրում հավաքական գծագրում պայմանական նշանակումները՝ երիթային, բազմաերիթային միացություններ, ատամնանիվային կառչում, առանցքակալային ստեցվածք, եռակցման միացություն և նմանատիպ այլ նշանակումներ.</p> <p>գ. ճիշտ է մեկնաբանում հավաքական գծագրերում պատկերված ստեցվածքների պայմանական նշանները.</p> <p>դ. ճիշտ է մեկնաբանում հավաքական գծագրի և մասնագրի փոխադարձ կապը, և կարողանում գծագրերի փաթեթից, օգտվելով հավաքական գծագրից ընտրել համապատասխան դետալի բանվորական գծագիրը.</p> <p>ե. ճիշտ է մեկնաբանում հավաքական գծագրի տեխնիկական պահանջները:</p>
Մոդուլի անվանումը «ԸՆԴՅԱՆՈՒՐ ԷԼԵԿՏՐԱՏԵԽՆԻԿԱ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-002

Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորվել գիտելիքներ գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների էլեկտրասարքավորումների կառուցվածքի, նշանակության և աշխատանքի սկզբունքի մասին:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է յուրացրած լինի «Հանրահաշիվ» և «Ֆիզիկա» առարկաները միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության ծրագրով նախատեսված ծավալով և ԱՀԱԽ 04-09-003«Անվտանգություն և առաջին օգնություն» մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ հաստատուն էլեկտրական հոսանքի օրենքները և դրանց կիրառությունները:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրական դաշտը, էլեկտրական դաշտի լարվածությունն ու պոտենցիալների տարբերությունը, բ. ճիշտ է ներկայացնում հաղորդիչների էլեկտրաունակությունը, կոնդենսատորները, դրանց միացման եղանակները, գ. ճիշտ է ներկայացնում հաստատուն հոսանքի օրենքները և հաղորդիչների միացման եղանակները, դ. ճիշտ է ներկայացնում մարտկոցների, էլեկտրաջեռուցիչ սարքերի, ջերմային ռեզիստիվների կառուցվածքը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ եռաֆազ հոսանքի շղթաների տեսակները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում եռաֆազ փոփոխական հոսանքի ստացումը, բ. ճիշտ է ներկայացնում աստղաձև և եռանկյունաձև միացումները, գ. ճիշտ է ներկայացնում եռաֆազ տրանսֆորմատորի կառուցվածքն ու աշխատանքը:
Ուսումնառության արդյունք 3	Կատարել էլեկտրական չափումներ:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրաչափման տեխնիկան, նրա նշանակությունը և դասակարգումը, բ. ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրաչափիչ սարքերի կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը,

	գ. ճիշտ է կատարում դիմադրության, լարման, հոսանքի ուժի, հաճախության, հզորության չափումներ ռեոստատով, վոլտմետրով, ամպերմետրով, հաճախաչափով, վատմետրով:
Մոդուլի անվանումը «ԿԻՐԱՌԱԿԱՆ ՄԵԽԱՆԻԿԱ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-003
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ ստատիկայի, կինեմատիկայի հիմունքներին, նյութերի դիմադրության հաշվարկային մեթոդներին և մեքենաների և մեխանիզմների հիմնական տեսակների մասին:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է յուրացրած լինի «Հանրահաշիվ» և «Ֆիզիկա» առարկաները միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության ծրագրով նախատեսված ծավալով և ԳՄՇՆ 04-09-001 «Գծագրություն» մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ ստատիկայի հիմունքները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում ստատիկայի աքսիոմները.</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում հարթ և տարածական ուժահամակարգերի հավասարակշռության պայմանները.</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում հենարանային ամրացումների տեսակները և որոշում է հակազդումները հեծանի հարթ ծռման դեպքում.</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում ձողային համակարգերի (ֆերմաների) տեսակները և որոշում ձողերում. լարումները և համակարգի հենարանային հակազդումները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ կինեմատիկայի հիմունքները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում կինեմատիկայի հիմնական հասկացությունները.

	բ. ճիշտ է ներկայացնում կետի կինեմատիկայի հիմնական հավասարումները. գ. ճիշտ է ներկայացնում պինդ մարմնի կինեմատիկայի հիմնական հավասարումները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ նյութերի դիմադրության հաշվարկային մեթոդները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում դեֆորմացիայի տեսակները և հեծանի կտրվածքի երկրաչափական պարամետրերը. բ. ճիշտ է ներկայացնում հեծանի կտրվածքի չափերի որոշման եղանակները ձգման-սեղման, ծռման և ոլորման ժամանակ:
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ մեքենաների և մեխանիզմների հիմնական տեսակները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում մեխանիկական փոխանցումների հիմնական տեսակները և դասակարգումը բ. ճիշտ է ներկայացնում ատամնանիվային փոխանցումների տեսակները, հիմնական տարրերը և երկրաչափական պարամետրերը. գ. ճիշտ է ներկայացնում փոկային և շղթայական փոխանցումների տեսակները, հիմնական տարրերը և երկրաչափական պարամետրերը:
Մոդուլի անվանումը «ՆՅՈՒԹԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-004
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ մետաղական և ոչ մետաղական նյութերի կառուցվածքի, հատկությունների, ինչպես նաև մետաղների համաձուլվածքների կառուցվածքի և կիրառման վերաբերյալ:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է յուրացրած լինի «Քիմիա» և «Ֆիզիկա» առարկաները միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության ծրագրով նախատեսված ծավալով:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ մետաղների ֆիզիկաքիմիական հատկությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում մետաղների քիմիական հատկությունները՝ թթվակայունությունը, հրակայունությունը և օքսիդացումը,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում մետաղների ֆիզիկական հատկությունները՝ տեսակարար կշիռը, հալունակությունը, էլեկտրահաղորդականությունը և մագնիսական հատկությունները,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում մետաղների մեխանիկական հատկությունները՝ կոշտությունը, ամրությունը, պլաստիկությունը, դիմացկունությունը, մածուցիկությունը և կարծրությունը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ մետաղների և համաձուլվածքների ներքին ստրուկտուրան, ֆիզիկական և քիմիական հատկությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում մաքուր մետաղների ստրուկտուրան,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում համաձուլվածքների ներքին ստրուկտուրան,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում մետաղների ֆիզիկական և քիմիական հատկությունները,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում երկաթ-ածխածնային համաձուլվածքների կառուցվածքը և տեսակները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ մետաղների կոռոզիայի երևույթը և դրա տեսակները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում մետաղների քիմիական և էլեկտրաքիմիական կոռոզիայի երևույթը</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում կոռոզիայի առաջացման պայմանները և տեսակները,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում մետաղների կոռոզիայից պաշտպանելու եղանակները:</p>

Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ մետաղների եռակցման սկզբունքները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում մետաղների՝ աղեղային և կոնտակտային, հաստատուն և փոփոխական հոսանքներով էլեկտրական եռակցման սկզբունքները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում մետաղների գազային եռակցման սկզբունքները,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում եռակցման սարքավորումների աշխատանքի սկզբունքները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ հիմնական պոլիմերային նյութերի կառուցվածքը և կիրառումը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում պոլիմերների կառուցվածքը և դասակարգումը,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում պլաստմասսաների հիմնական տեսակները՝ շերտավոր ջերմառեակտիվ և ջերմապլաստիկ,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում պոլիմերային նյութերի կիրառման դերն ու նշանակությունը:</p>
Մոդուլի անվանումը «ԶԵՐՄԱՏԵԽՆԻԿԱՅԻ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-005
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ տեխնիկական ջերմատեխնիկայի, ջերմային պրոցեսների, կաթսաների և կոմպրեսորների կիրառության և դրանցում ընթացող ջերմային պրոցեսների վերաբերյալ:
Մոդուլի տևողությունը	18 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է յուրացրած լինի «Հանրահաշիվ» և «Ֆիզիկա» առարկաները՝ միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության ծրագրով նախատեսված ծավալով:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ ներքին այրման շարժիչների աշխատանքային ցիկլերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ներքին այրման շարժիչների աշխատանքի իդեալական ցիկլը

	բ. ճիշտ է ներկայացնում ներքին այրման շարժիչների աշխատանքի իրական ցիկլերը՝ դիզելի և օտոյի ցիկլեր.
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ կոմպրեսորների և կոմպրեսորային կայանքների տեսակները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում կոմպրեսորների և կոմպրեսորային կայանքների կառուցվածքը և դրանցում ընթացող ջերմային պրոցեսները բ. ճիշտ է ներկայացնում ջերմահաղորդականության և ջերմափոխանակման պրոցեսները.
Մոդուլի անվանումը «ՀԻԴՐԱՎԼԻԿԱՅԻ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-006
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ հեղուկների շարժման ու հավասարակշռության օրենքների, հիդրոհաղորդականների և դրանց առանձին տարրերի կառուցվածքի ու աշխատանքի սկզբունքների վերաբերյալ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է յուրացրած լինի «Հանրահաշիվ» և «Ֆիզիկա» առարկաները՝ միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության ծրագրով նախատեսված ծավալով:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ հիդրավլիկայի հիմնական հասկացությունները և սահմանումները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում գազերի և հեղուկների ֆիզիկական հատկությունները. բ. ճիշտ է ներկայացնում հեղուկների ստատիկայի հավասարումները. գ. ճիշտ է ներկայացնում հեղուկների շարժման հիմնական հավասարումը. դ. ճիշտ է ներկայացնում հեղուկի լամինար և տուրբուլենտ շարժումների առանձնահատկությունները և դրանց հիմնական ստատիկ բնութագրերը.

	Ե. ճիշտ է ներկայացնում հեղուկի ճնշման կորուստները շարժման տարբեր պայմանների համար:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ հիդրավլիկ և պնևմատիկ հաղորդակների հիմնական կառուցվածքը և աշխատանքի առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում գյուղատնտեսական մեքենաներում և սարքավորումներում կիրառվող հիմնական հիդրավլիկ և պնևմատիկ հաղորդակների կառուցվածքը և դրանց տարրերը</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում պոմպերի տեսակները (ատամնանիվային, կենտրոնախույս, մխոցային), կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքները.</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում ուժային գլանների տեսակները, կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքները.</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում քամիչների տեսակները, կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքները.</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում հեղուկի ճնշման կարգավորիչների տեսակները, կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքները.</p> <p>զ. ճիշտ է ներկայացնում հաղորդակներում կիրառվող խողովակաշարերի և դրանց միացման տարրերի տեսակները</p>
Մոդուլի անվանումը «ԶԱՓԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ, ՍՏԱՆԴԱՐՏԱՑՈՒՄ ԵՎ ԶԱՓՄԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-007
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ ընդհանուր գիտելիքներ մեքենամասերի մակերևույթների մշակման ճշտության, մաքրության ու որակի, մեքենամասի նոմինալ, սահմանային և իրական չափերի, թույլտվածքների և նստեցվածքների, ճշտության դասերի, հիմնական չափագիտական հասկացությունների վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևավորել մեքենաշինության մեջ օգտագործվող հիմնական չափիչ գործիքներով չափումներ կատարելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է յուրացրած լինի ԳՄՇՆ 04-09-001 «Գծագրություն» մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ մեքենամասերի չափերի թույլտվածքների և նստեցվածքների համակարգերը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է բացատրում մեքենամասերի մշակման ճշտությունը կանխորոշող պայմանները,</p> <p>բ. ճիշտ է բացատրում մշակվող մեքենամասերի մաքրությանը և որակին ներկայացվող հիմնական պահանջները,</p> <p>գ. ճիշտ է պարզաբանում մեքենամասերի համափոխարինելիության սկզբունքը,</p> <p>դ. ճիշտ է մեկնաբանում մեքենամասի նոմինալ, սահմանային և իրական չափերը</p> <p>ե. ճիշտ է սահմանում թույլտվածք և նստեցվածք հասկացությունները, չափերի շեղումները (վերին, ներքին և իրական) և բացատրում՝ ի՞նչ են բացակն ու ձգվածքը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Օգտվել թույլտվածքների արյուսակներից
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է մեկնաբանում թույլտվածքների համակարգը և սահմանում վերջինս լիսեռի ու անցքի համակարգերի բաժանման հատկանիշները,</p> <p>բ. ճիշտ է թվարկում թույլտվածքների համակարգի ճշտության աստիճանները (կվալիտետները),</p> <p>գ. ճիշտ է օգտվում թույլտվածքների արյուսակներից,</p> <p>դ. ըստ տրված գծագրի կամ խնդրի պայմանի՝ ճիշտ է հաշվարկում լիսեռի թույլտվածքը, անցքի թույլտվածքը և հնարավոր նվազագույն բացակը կամ ձգվածքը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Կատարել չափումներ՝ արդյունավետ աշխատելով հիմնական չափիչ գործիքներով
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է բացատրում չափման իմաստը և սահմանում օգտագործվող ժամանակակից չափման միավորները.</p> <p>բ. ճիշտ է մեկնաբանում գոյություն ունեցող չափման մեթոդները և դրանց իրականացման եղանակները.</p> <p>գ. ճիշտ է բացատրում ձողակարկինի կառուցվածքը և դրանով իրականացնում հանձնարարված չափումները.</p> <p>դ. ճիշտ է օգտվում միկրոմետրից և չափածողից, մեկնաբանում վերջիններիս չափելու ճշտությունը.</p>

	Ե. ճիշտ է օգտվում ունիվերսալ անկյունաչափից, կալիբրներից, բացակաչափից, շաբլոններից և պարուրակաչափերից:
Մոդուլի անվանումը «ՎԱՌԵԼԱՆՅՈՒԹԵՐ ԵՎ ՅՈՒՂԱՆՅՈՒԹԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-008
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ ներքին այրման շարժիչների համար օգտագործվող վառելանյութերի, տրակտորների և կոմբայնների մեխանիզմների յուղման համար օգտագործվող յուղանյութերի, վառելանյութերի և քսայուղերի մակնիշավորման սկզբունքների մասին, ինչպես նաև ձևավորել վառելանյութերը և քսայուղերը ճանաչելու կարողություն:
Մոդուլի տևողությունը	18 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է յուրացրած լինի «Քիմիա» և «Ֆիզիկա» առարկաները միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության ծրագրով նախատեսված ծավալով:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Տարբերել ներքին այրման շարժիչների համար օգտագործվող վառելանյութերը, իմանալ դրանց մակնիշավորումը և կիրառության բնագավառները
Կատարման չափանիշներ	ա. տարբերում է կարբյուրատորային և դիզելային շարժիչների համար օգտագործվող վառելիքը, բ. ճիշտ է ընթերցում և մեկնաբանում վառելիքների մակնիշները, գ. ճիշտ է շարադրում վառելիքի հետ աշխատելիս անվտանգության կանոնները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Տարբերել տրակտորների և կոմբայնների մեխանիզմների յուղման համար օգտագործվող յուղանյութերը, իմանալ դրանց մակնիշավորումը և կիրառության բնագավառները
Կատարման չափանիշներ	ա. տարբերում է տրակտորների և կոմբայնների մեխանիզմների յուղման համար օգտագործվող յուղանյութերը: բ. ճիշտ է ընթերցում և մեկնաբանում յուղանյութերի մակնիշները:

Մոդուլի անվանումը «ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-009
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ մատրիցաների տեսության, հավանականության տեսության և կիրառական ու նախնական վիճակագրության վերաբերյալ, ինչպես նաև սովորողի մոտ ձևավոնել աշխատանքային գործունեության ընթացքում հավաքագրված վիճակագրական տեղեկատվության մշակման և վերլուծության կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է յուրացրած լինի «Հանրահաշիվ», «Երկրաչափություն» առարկաները՝ միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության ծրագրով նախատեսված ծավալով:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ թվային մատրիցաների (թվային զանգվածների) վերաբերյալ հասկացությունները և կատարել գործողություններ դրանց հետ:
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում մատրիցա (թվային զանգված) հասկացությունը.</p> <p>բ. ճիշտ է կատարում հիմնական թվաբանական գործողությունները (գումարում, հանում, բազմապատկում թվով) մատրիցաների հետ</p> <p>գ. ճիշտ է կատարում մատրիցաների բազմապատկում և որոշում տրված մատրիցայի հակադարձ մատրիցան.</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում գծային հավասարումների համակարգերի իմաստը.</p> <p>ե. ճիշտ է լուծում գծային հավասարումների համակարգեր՝ կիրառելով մատրիցաների հետ գործողությունների կանոնները</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ հավանականության տեսության սկզբունքները:
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում պատահույթների հետ գործողությունները և հավանականության գաղափարը.</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում հավանականության հատկությունները, պայմանական հավանականությունը և պատահույթների</p>

	<p>անկախությունը.</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում պատահական մեծությունների բաշխման ֆունկցիայի հատկությունները.</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում պատահական մեծության անընդհատ և ընդհատ բաշխումները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ պատահական մեծությունների թվային բնութագրիչները:
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում ընդհատ պատահական մեծության միջին թվաբանականը և դրա հատկությունները.</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում ընդհատ պատահական մեծության մաթեմատիկական սպասումը և դրա հատկությունները.</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում ընդհատ պատահական մեծության միջին քառակասային շեղումը և դրա հատկությունները.</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում ընդհատ պատահական մեծության «մոդ» և «կիսորդ» հասկացությունները.</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում նորմալ (Գաուսի) բաշխումը և այդ բաշխման համար պատահական մեծությունների թվային բնութագրիչների իմաստը.</p> <p>զ. ճիշտ է հաշվում նորմալ պատահական մեծության բաշխման թվային բնութագրիչները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ նմուշահանման և նկարագրական վիճակագրության հիմնական գաղափարները և սկզբունքները:
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում նկարագրական վիճակագրության եղանակները, սահմանում մաթեմատիկական վիճակագրության հիմնական խնդիրը և հասկացությունները.</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում ընդհատ վիճակագրական բաշխման ֆունկցիայի իմաստը և նշանակությունը.</p> <p>գ. ճիշտ է կատարում ընդհատ վիճակագրական տվյալների՝ ըստ հաճախությունների սյունապատկերումը.</p> <p>դ. ճիշտ է կառուցում ընդհատ վիճակագրական բաշխման բացարձակ կամ հարաբերական հաճախականությունների բազմանկյունը.</p> <p>ե. ճիշտ է կառուցում ընդհատ վիճակագրական բաշխման ուղղաձիգ կամ հորիզոնական ձողիկներով գծապատկերը.</p>

Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ բաշխման վիճակագրական գնահատման սկզբունքները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում վիճակագրական մոդելները և նրանց ներկայացվող պահանջները.</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում «գնատու» հասկացությունը և դրանց ներկայացվող պահանջները.</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում փոքրագույն քառակուսիների եղանակը.</p> <p>դ. փոքրագույն քառակուսիների եղանակով ճիշտ է կատարում ընդհատ պատահական մեծության վիճակագրական տվյալների մոտարկում.</p> <p>ե. ճիշտ է կատարում ընդհատ պատահական մեծությունների վիճակագրական տվյալների մշակում և վերլուծություն:</p>
Մոդուլի անվանումը «ԿԵՆՍԱԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-010
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ ընդհանուր գիտելիքներ կենսագործունեության անվտանգության, «մարդ-մեքենա-միջավայր» համակարգի, վտանգավոր և վնասակար արտադրական գործոնների բնութագրերի և առողջ ու անվտանգ աշխատանքային պայմանների ստեղծման, կենսագործունեության անվտանգությանը վերաբերվող նորմատիվային իրավական ակտերի, ծառայության կառուցվածքի, աշխատատեղերի օդերևութաբանական և միկրոկլիմայական պարամետրերի նորմերի վերաբերյալ, , ինչպես նաև ձևավորել դրանց չափման և հսկման կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է յուրացրած լինի «Քիմիա» և «Կենսաբանություն» առարկաները միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության ծրագրով նախատեսված ծավալով և ԱՅԱԽ 04-09-003 «Անվտանգություն և առաջին օգնություն» մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

<p>Ուսումնառության արդյունք 1</p>	<p>Իմանալ գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների նորոգման և վերականգնման աշխատանքների ժամանակ հնարավոր վնասվածքների տեսակները</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների նորոգման և վերականգնման աշխատանքների ժամանակ կանխատեսվող հնարավոր վնասվածքները և դրանց պատճառները, մասնավորապես՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - էլեկտրահարումներ, - տեսողության և մաշկի բաց մասերի վնասվածք քիմիական նյութերից, էլեկտրական աղեղի ճառագայթումից, - այրվածքներ հալած մետաղի և խարամի կաթիլներից, - օրգանիզմի թունավորում աշխատանքների ընթացքում առաջացած վնասակար գազերից, <p>բ. նորոգման և վերականգնման աշխատանքներ իրականացնելիս ճիշտ է օգտվում անհատական պաշտպանիչ միջոցներից և արտահագուստից,</p> <p>գ. ճիշտ է կատարում բանվորների (արհեստավորների) հրահանգավորումը աշխատանքի անվտանգության և առողջության պահպանության վերաբերյալ:</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 2</p>	<p>Իմանալ նորոգման և վերականգնման աշխատանքներն իրականացնելու համար կիրառվող սարքերի և սարքավորումների աշխատանքի անվտանգության կանոնները, կատարել հողանցման, փոխադրասարքերից, հակահրդեհային պարզագույն միջոցներից օգտվելու գործողություններ</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում նորոգման և վերականգնման աշխատանքներն իրականացնելիս աշխատատեղը մաքուր է պահելու, սարքավորումներն ու մեխանիզմները հուսալի է միացնելու կանոնները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում նորոգման և վերականգնման աշխատանքներն իրականացնելիս էլեկտրասարքավորումները տեղադրելու, դրանք խոնավությունից և ջրից պաշտպանելու, մեխանիկական ազդեցություններից մեկուսացնելու կանոնները,</p> <p>գ. կարողանում է կատարել նորոգման և վերականգնման աշխատանքների ժամանակ կիրառվող էլեկտրասարքավորումների հողանցումը,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում նորոգման և վերականգնման աշխատանքը սկսելուց առաջ օգտագործվող էլեկտրական հաղորդալարերի սարքին և մեկուսացված վիճակում լինելու պահանջները,</p>

	<p>ե. ճիշտ է ներկայացնում նորոգման և վերականգնման ժամանակ կիրառվող ծակող և կտրող գործիքներից օգտվելու կարգը,</p> <p>զ. նորոգման և վերականգնման աշխատանքների ժամանակ ճիշտ է օգտվում սայլակներից կամ հատուկ ամրակներից՝ ագրեգատները կամ հանգույցները տեղափոխելու համար,</p> <p>է. ճիշտ է ներկայացնում հակահրդեհային անվտանգության կանոնները և ցուցադրում հրդեհի մարման պարզագույն միջոցների (կրակմարիչ, բահ, թաղիքե ծածկեր, ավազի պարկեր) կիրառման գործողությունները:</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 3</p>	<p>Արդյունավետ կիրառել նորոգման և վերականգնման աշխատանքների ժամանակ առաջացած վնասակար նյութերից, գազերից, ճառագայթումից և այրվածքներից պաշտպանվելու միջոցներ</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<p>ա. ճիշտ է որոշում սահմանափակ տարածքներում աշխատանքներ կատարելիս հարկադրաբար արված օդափոխության բավարար աստիճանը, համոզվում է, որ հերթապահ դիտորդը ներկա է,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում պաշտպանական միջոցների՝ վահանակի, դիմակի, պաշտպանիչ ակնոցի ու լուսազտիչի, սաղավարտի, հատուկ արտահագուստի և ձեռնոցների օգտագործման կարգը և ցուցադրում այն,</p> <p>գ. ճիշտ է կատարում բանվորների (արհեստավորների) հրահանգավորումը անհատական պաշտպանության միջոցներից օգտվելու վերաբերյալ:</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 4</p>	<p>Իմանալ կենսագործունեության անվտանգության բնագավառին վերաբերվող նորմատիվ իրավական փաստաթղթերը, հիմնական օրենսդրական ակտերը և համապատասխան ծառայության կառուցվածքը,</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի անվտանգության և աշխատողների առողջության պահպանության վերաբերյալ ՀՀ-ում գործող նորմատիվային իրավական ակտերի պահանջները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների նորոգման ժամանակ գործող աշխատանքի անվտանգության կանոնները և այլ նորմատիվային իրավական ակտերի պահանջները,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների սպասարկման ժամանակ գործող աշխատանքի անվտանգության կանոնները և այլ նորմատիվային իրավական ակտերի պահանջները,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպության աշխատանքի անվտանգության և աշխատողների առողջության պահպանության ստորաբաժանման կառուցվածքը՝ կախված կազմակերպության իրավական-կազմակերպական տեսակից և աշխատողների</p>

	կազմից:
Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ աշխատատեղերի օդերևութաբանական և միկրոկլիմայական պարամետրերի չափման և հսկման միջոցներն ու եղանակները, կատարել համապատասխան չափումներ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում աշխատատեղերի օդերևութաբանական պարամետրերի չափման և հսկման միջոցներն ու եղանակները, կատարում համապատասխան չափումներ, բ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատատեղերի միկրոկլիմայի պարամետրերի չափման և հսկման միջոցներն ու եղանակները և կատարում համապատասխան չափումներ,
Մոդուլի անվանումը «ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-011
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ հողի կազմի և հատկությունների, հողի մշակման համակարգերի, աղուտ, ճահճային, քարքարոտ հողերի մելիորացիայի, պարարտանյութերի տեսակների, ցանքաշրջանառությունների, երկրագործության հիմնական համակարգերի և էրոզիայի վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևավորել գյուղատնտեսական մշակաբույսերը ճանաչելու, հողի մեխանիկական կազմը որոշելու, պարարտացման նորմերը հաշվարկելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է տիրապետի «Կենսաբանություն» առարկային՝ միջնակարգ դպրոցի ծրագրի ծավալով:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ հողի ֆիզիկաքիմիական հատկությունները և որոշել դրա մեխանիկական կազմը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում հողի կազմը, հատկությունները, հողի պրոֆիլի ձևավորումը և ձևաբանական հատկանիշները, բ. ճիշտ է որոշում հողի մեխանիկական կազմը:

Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ գյուղատնտեսական մշակաբույսերի կյանքի անհրաժեշտ գործոնները, պայմանները և երկրագործության մեջ նրանց կանոնավորման մեթոդները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում երկրագործության օրենքները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում ագրոտեխնիկական, գյուղատնտեսական մշակաբույսերի կյանքի պայմանները և երկրագործության մեջ դրանց կանոնավորման մեթոդները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ մոլախոտերի դասակարգումը, հաշվառման մեթոդները և դրանց դեմ պայքարի միջոցառումները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում մոլախոտերի դասակարգումը և հաշվառման մեթոդները,</p> <p>բ. ճանաչում է մոլախոտերը արտաքին տեսքով,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում մոլախոտերի դեմ պայքարի միջոցառումների ագրոտեխնիկական և քիմիական մեթոդները և դրանց զուգակցումը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ պարարտանյութերի դասակարգումը, կիրառումը և հաշվարկել դրանց օգտագործման նորմերը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում պարարտանյութերի դասակարգումը, տեսակները և դրանց կիրառման բնագավառներն ու եղանակները,</p> <p>բ. ճիշտ է հաշվարկում պարարտանյութերի օգտագործման նորմերը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ մշակաբույսերի առանձնահատկություններից բխող հողի մեխանիկական մշակման հիմնական տեխնոլոգիական գործընթացները, դրանց կատարման տեխնիկան
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում հողի մեխանիկական մշակման հիմնական տեխնոլոգիական գործընթացները և դրանց կատարման տեխնիկան,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում մշակաբույսերի առանձնահատկություններից կախված՝ հողի մշակման տեխնոլոգիական գործընթացների առանձնահատկությունները:</p>

Ուսումնառության արդյունք 6	Իմանալ գյուղատնտեսական գոտու ցանքաշրջանառությունները, ժամանակակից երկրագործության համակարգերը և դրա բաղկացուցիչ մասերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ցանքաշրջանառությունները և երկրագործության համակարգերը՝ ըստ գյուղատնտեսական գոտիների, բ. ճիշտ է ներկայացնում ժամանակակից երկրագործության համակարգերի բաղկացուցիչ մասերը:
Մոդուլի անվանումը «ԲՈՒՄԱԲՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԲԱՆՁԱՐԱԲՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-012
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ մշակվող գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ագրոտեխնիկայի, շրջանացված սորտերի, դրանց կենսաբանական և մշակության առանձնահատկությունների, գյուղատնտեսական մեքենաների և գործիքների նկատմամբ առաջադրվող պահանջների, կարևորագույն բանջարանոցային բույսերի կենսաբանական առանձնահատկությունների վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևավորել այդ մշակաբույսերը ճանաչելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է տիրապետի «Կենսաբանություն» առարկային՝ միջնակարգ դպրոցի ծրագրի ծավալով:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ գյուղատնտեսական մշակաբույսերի մշակման ագրոտեխնիկան, շրջանացված սորտերի և նրանց կենսաբանական և մշակության առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում գյուղատնտեսական մշակաբույսերի մշակման ագրոտեխնիկան, բ. ճիշտ է ներկայացնում շրջանացված սորտերի և նրանց կենսաբանական և մշակության առանձնահատկությունները:

Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ գյուղատնտեսական մեքենաների և գործիքների նկատմամբ առաջադրվող պահանջները և գյուղատնտեսական մշակաբույսերի մշակության առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում մշակաբույսերի մշակման մեքենաների և գործիքների նկատմամբ առաջադրվող պահանջները բ. ճիշտ է ներկայացնում գյուղատնտեսական մշակաբույսերի մշակության առանձնահատկությունները,
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ կարևորագույն բանջարանոցային բույսերի կենսաբանական առանձնահատկությունները և ճանաչել գյուղատնտեսական մշակաբույսերը՝ ըստ դրանց սերմերի, ծիլերի և պտուղների:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում կարևորագույն բանջարանոցային բույսերի կենսաբանական առանձնահատկությունները, բ. ճանաչում է գյուղատնտեսական մշակաբույսերը՝ ըստ դրանց սերմերի, ծիլերի և պտուղների:
Մոդուլի անվանումը «ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ՀԻՍՈՒՆՔՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-013
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ անասնաբուծության նշանակության և վարման համակարգի, գյուղատնտեսական կենդանիների ծագման, ցեղերի աճի ու զարգացման օրինաչափությունների, մթերատվության վրա ազդող գործոնների, բուժման մեթոդների, կերակրման հիմունքների, կերերի պատրաստման պահանջների, անասնաբուծության հիմնական ճյուղերի վարման առանձնահատկությունների, մթերքի և հումքի արտադրության արդյունավետության բարձրացման ուղիների և կենդանիների պահվածքի տեխնոլոգիական լուծումների ու սանիտարահիգիենիկ պահանջների վերաբերյալ:
Մոդուլի տևողությունը	18 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է տիրապետի «Կենսաբանություն» առարկային՝ միջնակարգ դպրոցի ծրագրի ծավալով:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ անասնաբուծության վարման համակարգը, կենդանիների ծագման, ցեղերի աճի ու զարգացման օրինաչափությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում անասնաբուծության վարման համակարգը, բ. ճիշտ է ներկայացնում կենդանիների ծագման, ցեղերի աճի ու զարգացման օրինաչափությունները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ մթերատվության վրա ազդող գործոնները, կերակրման հիմունքները, կերերի պատրաստման պահանջները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում մթերատվության վրա ազդող գործոնները, բ. ճիշտ է ներկայացնում կենդանիների կերակրման հիմունքները և կերերի պատրաստման պահանջները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ անասնաբուծության հիմնական ճյուղերի վարման առանձնահատկությունները, մթերքի և հումքի արտադրության արդյունավետության բարձրացման ուղիները և կենդանիների պահվածքի տեխնոլոգիական լուծումներն ու սանիտարահիգիենիկ պահանջները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում անասնաբուծության հիմնական ճյուղերի վարման առանձնահատկությունները, մթերքի և հումքի արտադրության արդյունավետության բարձրացման ուղիները, բ. առաջարկում է կենդանիների պահվածքից բխող տեխնոլոգիական ճիշտ լուծումներ, գ. ճիշտ է ներկայացնում կենդանիների խնամքի սանիտարահիգիենիկ պահանջները:
Մոդուլի անվանումը «ԱՎՏՈՄՈՒԲԻԼՆԵՐԻ ԵՎ ՏՐԱՎՏՈՐՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-014
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ ավտոմոբիլների և տրակտորների, ավտոտրակտորային շարժիչների դասակարգման և ընդհանուր կառուցվածքի, աշխատանքի սկզբունքի, շարժիչների հիմնական մեխանիզմների և համակարգերի վերաբերյալ, ինչպես նաև շարժիչը գործարկելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	18 ժամ

Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է տիրապետի ԳՄՇՆ 04-09-001 «Գծագրություն», 04-09-002 «Ընդհանուր էլեկտրատեխնիկա», 04-09-003 «Կիրառական մեխանիկա», ԳՄՇՆ 04-09-004 «Նյութագիտություն», 04-09-005 «Հիդրավիկա» և 04-09-006 «Ջերմատեխնիկա» մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ ավտոմոբիլների, տրակտորների և ինքնագնաց շասսիների դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը և դրանց հիմնական մասերի նշանակությունը:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմոբիլների և տրակտորների դասակարգման սկզբունքները, բ. ճիշտ է տարբերակում տարբեր մակնիշների ավտոմոբիլները, տրակտորները և ինքնագնաց շասսիները, գ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմոբիլների, տրակտորների և ինքնագնաց շասսիների ընդհանուր կառուցվածքը, դ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմոբիլների և տրակտորների հիմնական մասերի նշանակությունը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ ավտոմոբիլային, տրակտորային և գյուղատնտեսական ինքնագնաց մեքենաների ներքին այրման շարժիչների տեսակները, աշխատանքի սկզբունքները, կառուցվածքային առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ներքին այրման շարժիչների դասակարգումը, դրանց ընդհանուր կառուցվածքը, շարժիչը բնութագրող ցուցանիշների հիմնական մեծություններն ու հասկացությունները, բ. ճիշտ է ներկայացնում կարբյուրատորային, դիզելային և վառելանյութի ներարկումով շարժիչների աշխատանքի առանձնահատկությունները, դրանց համեմատական գնահատականը, գ. ճիշտ է ներկայացնում դիզելային և կարբյուրատորային շարժիչների աշխատանքային ցիկլերը:
Ուսումնառության արդյունք 3	Գործարկել շարժիչը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է գործարկում դիզելային շարժիչը, բ. ճիշտ է շարադրում շարժիչի գործարկման ժամանակ անվտանգության տեխնիկայի պահանջները:

Մոդուլի անվանումը «ԱԿՏՈՍՈՒԲԻԼՆԵՐԻ ԵՎ ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ՇԱՐԺԻՉՆԵՐԻ ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐԸ ԵՎ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-015
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ տրակտորի շարժիչի հիմնական մեխանիզմների և համակարգերի վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևավորել դրանք քանդելու, հավաքելու և կարգավորելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է տիրապետի ԳՄՇՆ 04-09-014 «Ավտոմոբիլների և տրակտորների ընդհանուր կառուցվածքը» մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կատարել շարժիչի շուռտվիկ-շարժաթևային մեխանիզմի քանդում, հավաքում և կարգավորում
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում շուռտվիկ-շարժաթևային մեխանիզմի շարժական և անշարժ մեքենամասերից յուրաքանչյուրի նշանակությունը, աշխատանքը և ընդհանուր կառուցվածք,</p> <p>բ. ճիշտ է քանդում և հավաքում շուռտվիկ-շարժաթևային մեխանիզմի գլանամխոցային խումբը,</p> <p>գ. ճիշտ է քանդում և հավաքում շուռտվիկ-շարժաթևային մեխանիզմի շարժաթևային խումբը,</p> <p>դ. ճիշտ է քանդում և հավաքում շուռտվիկ-շարժաթևային մեխանիզմի ծնկաձև լիսեռը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Կատարել շարժիչի գազաբաշխիչ մեխանիզմի քանդում, հավաքում և կարգավորում
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում և բացատրում գազաբաշխիչ մեխանիզմի նշանակությունը տարատեսակները, աշխատանքը,</p> <p>բ. ճիշտ է բացատրում փականային գազաբաշխիչ մեխանիզմի մեքենամասերից յուրաքանչյուրի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը,</p> <p>գ. ճիշտ է քանդում և հավաքում գազաբաշխիչ մեխանիզմը,</p>

	<p>դ. ճիշտ է կարգավորում բաշխիչ լիսեռի առանցքային տեղաշարժը, կափույրների բացակները և ճնշանվազման մեխանիզմը,</p> <p>ե. ճիշտ է տեղադրում գազաբաշխիչ փոկանիվները (աստղանիվները) և ստուգում գազաբաշխման փուլերը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ կարբյուրատորային, դիզելային և վառելիքի ներարկումով շարժիչների սնման համակարգերի աշխատանքի սկզբունքները և կառուցվածքային առանձնահատկությունները, կարգավորել այդ համակարգերը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում սնման համակարգի նշանակությունը,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում կարբյուրատորային, դիզելային և վառելիքի ներարկումով սնման համակարգերի աշխատանքի սկզբունքները և կառուցվածքային առանձնահատկությունները,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում սնման յուրաքանչյուր համակարգի հիմնական մասերի նշանակությունը և դրանց ընդհանուր կառուցվածքը,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոտրակտորային շարժիչների համար օգտագործվող վառելանյութերի դասակարգումը և նրանց հատկությունները,</p> <p>ե. ճիշտ է ստուգում վառելիքի զտիչի տեխնիկական վիճակը, հավաքում այն և տեղադրում շարժիչի վրա,</p> <p>զ. ճիշտ է կարգավորում կարբյուրատորը,</p> <p>է. ճիշտ է որոշում վառելիքի մատուցման մոմենտը,</p> <p>ը. ճիշտ է ստուգում և կարգավորում բոցամուղները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ ավտոտրակտորային շարժիչների հովացման համակարգերի նշանակությունը, աշխատանքը և կառուցվածքը, կարգավորել այդ համակարգերը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում հովացման համակարգի նշանակությունը,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում հեղուկային և օդային հովացման համակարգերից յուրաքանչյուրի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը,</p> <p>գ. ճիշտ է ստուգում ջրի պոմպի և օդափոխիչի տեխնիկական վիճակը, քանդում և հավաքում այն և տեղադրում շարժիչի վրա,</p>

	դ. ճիշտ է ստուգում հովացման համակարգի սարքերի տեխնիկական վիճակը:
Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ ավտոտրակտորային շարժիչների յուղման համակարգերի նշանակությունը, աշխատանքը և կառուցվածքը, ստուգել այդ համակարգերը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում յուղման համակարգի նշանակությունը,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում մեքենամասերի յուղման առանձնահատկությունները,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում յուղման համակարգի յուրաքանչյուր մասի նշանակությունը, աշխատանքը և ընդհանուր կառուցվածքը,</p> <p>դ. ճիշտ է ստուգում յուղի պոմպի և յուղի զտիչի տեխնիկական վիճակը, հավաքում այն և տեղադրում շարժիչի վրա,</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում տրակտորների համար օգտագործվող յուղերի և քսայուղերի դասակարգումը և նրանց հատկությունները:</p>
Մոդուլի անվանումը «ԱՎՏՈՄՈԲԻԼՆԵՐԻ ԵՎ ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-016
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ ավտոմոբիլի, տրակտորի և գյուղատնտեսական ինքնագնաց մեքենաների էլեկտրական սարքավորումների ընդհանուր կառուցվածքի, աշխատանքի, դրանց հիմնական խմբերի վերաբերյալ և ձևավորել դրանց շահագործման ընթացքում անսարքությունները բացահայտման և վերացման կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	18 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է տիրապետի ԳՄՇՆ 04-09-014 «Ավտոմոբիլների և տրակտորների ընդհանուր կառուցվածքը» մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ ավտոտրակտորային շարժիչների վառոցքի համակարգի նշանակությունը, աշխատանքը և կառուցվածքը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում վառոցքի համակարգի նշանակությունը և աշխատանքը, բ. ճիշտ է ներկայացնում վառոցքի համակարգի հիմնական մասերից յուրաքանչյուրի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ ավտոմոբիլների, տրակտորների և գյուղատնտեսական ինքնագնաց մեքենաների էլեկտրական սարքավորումների նշանակությունը, աշխատանքը, հիմնական կարգավորումները:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրական սարքավորումների հիմնական խմբերը՝ հոսանքի աղբյուրներ, վառոցքի համակարգ, լուսավորման և լուսազդանշանային համակարգ, ներկայացնելով դրանց նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը, բ. ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրական սարքավորումների աշխատանքի սկզբունքները, գ. ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրական սարքավորումների հիմնական կարգավորման սկզբունքները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Չանել և տեղադրել ավտոմոբիլի կամ տրակտորի գեներատորը, կարգավորել շարժափոկի ձգվածությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում գեներատորի կառուցվածքը և աշխատանքը, բ. ճիշտ է հանում և տեղադրում գեներատորը, գ. ճիշտ է կարգավորում շարժափոկի ձգվածությունը:
Ուսումնառության արդյունք 4	Ստուգել և սպասարկել մարտկոցային կուտակիչները, կարգավորել վառոցքի մոմենտը, լուսավորման և լուսազդանշանային համակարգը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում մարտկոցային կուտակիչների սպասարկման կարգը, բ. ճիշտ է ստուգում մարտկոցային կուտակիչների տեխնիկական վիճակը հատուկ գործիքների օգնությամբ, գ. ճիշտ է շարադրում վառոցքի մոմենտի ազդեցությունը շարժիչի աշխատանքի վրա, դ. ճիշտ է կարգավորում վառոցքի մոմենտը,

	<p>ե. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմոբիլների, տրակտորների և գյուղատնտեսական ինքնագնաց մեքենաների լուսավորման և լուսազդանշանային համակարգի կառուցվածքը,</p> <p>զ. ճիշտ է կարգավորում ավտոմոբիլի, տրակտորի կամ գյուղատնտեսական ինքնագնաց մեքենայի լապտերի լույսը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 5	Հայտնաբերել և պարզ եղանակներով վերացնել ավտոմոբիլների, տրակտորների և գյուղատնտեսական ինքնագնաց մեքենաների էլեկտրասարքավորումների հիմնական անսարքությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրասարքավորումների հնարավոր հիմնական անսարքությունները,</p> <p>բ. հայտնաբերում է հոսանքի աղբյուրների հիմնական պարզագույն անսարքությունները,</p> <p>գ. հայտնաբերում է վառոցքի համակարգի հիմնական պարզագույն անսարքությունները,</p> <p>դ. հայտնաբերում է լուսավորման և լուսազդանշանային համակարգի հիմնական պարզ անսարքությունները:</p>
Մոդուլի անվանումը «ԱՎՏՈՄՈԲԻԼՆԵՐԻ ԵՎ ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ՏՐԱՆՍՄԻՍԻԱՆԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-017
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ ավտոմոբիլի, տրակտորի և գյուղատնտեսական ինքնագնաց մեքենաների տրանսմիսիաների նշանակության, կցորդման ազույցների և միջանկյալ միացումների, տարբեր մակնիշների ավտոմոբիլների և տրակտորների փոխանցումների տուփերի կառուցվածքի, տրակտորների հետևի կամրջակի վերաբերյալ և ձևավորել այդ մեխանիզմները շահագործելու ու խնամքն իրականացնելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է տիրապետի ԳՄՇՆ 04-09-014 «Ավտոմոբիլների և տրակտորների ընդհանուր կառուցվածքը» մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ ավտոմոբիլների և տրակտորների տրանսմիսիաների տեսակները, կառուցվածքը, աշխատանքի առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմոբիլների տրանսմիսիաների նշանակությունը, տեսակները և աշխատանքը:</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում տրակտորների տրանսմիսիաների նշանակությունը, տեսակները և աշխատանքը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ ավտոմոբիլների և տրակտորների կցորդման ազուլցների նշանակությունը, աշխատանքը, հիմնական կարգավորումները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է բացատրում կցորդման ազուլցի (կցորդիչի) նշանակությունը և տեսակները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում կցորդման ազուլցի (կցորդիչի) յուրաքանչյուր մեքենամասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը,</p> <p>գ. ճիշտ է բացատրում կցորդման ազուլցի (կցորդիչի) հիմնական կարգավորումները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Չանել և տեղադրել ավտոմոբիլի կամ տրակտորի փոխանցումների փոփոխման և բաշխիչ տուփերը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է բացատրում փոխանցումների փոփոխման տուփի նշանակությունը և տեսակները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում աստիճանավոր և անաստիճան փոխանցման տուփերի հիմնական մեքենամասերի (մասերի) նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը,</p> <p>գ. ճիշտ է բացատրում բաշխիչ տուփի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը, դրա առանձին մեքենամասերի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը,</p> <p>դ. ճիշտ է հանում և տեղադրում ավտոմոբիլի կամ տրակտորի փոխանցումների փոփոխման կամ բաշխիչ տուփերը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ ավտոմոբիլի և տրակտորի տանող կամրջակի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը, առջևի տանող և ղեկավարվող անիվների հաղորդակների կառուցվածքային առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է բացատրում տանող կամրջակի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում տանող կամրջակի յուրաքանչյուր մասի (մեքենամասի) նշանակությունը և ընդհանուր</p>

	<p>կառուցվածքը,</p> <p>գ. ճիշտ է բացատրում առջևի տանող և ղեկավարվող անիվների հաղորդակների կառուցվածքային առանձնահատկությունները,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում հավասար և անհավասար անկյունային արագության կարդանային փոխանցումների յուրաքանչյուր մեքենամասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 5	Ստուգել և իրականացնել ավտոմոբիլի կամ տրակտորի տրանսմիսիայի առանձին հանգույցների խնամքը և կարգավորումները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմոբիլների, տրակտորների և գյուղատնտեսական ինքնագնաց մեքենաների տրանսմիսիաների տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմոբիլների, տրակտորների և գյուղատնտեսական ինքնագնաց մեքենաների տրանսմիսիաների աշխատանքի ընթացքում առաջացող հիմնական անսարքությունները,</p> <p>գ. հայտնաբերում և պարզ եղանակներով վերացնում է ավտոմոբիլների, տրակտորների և գյուղատնտեսական ինքնագնաց մեքենաների տրանսմիսիաների հիմնական անսարքությունները:</p>
Մոդուլի անվանումը «ԱՎՏՈՄՈԲԻԼՆԵՐԻ ԵՎ ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ԸՆԹԱՑՔԱՅԻՆ ՄԱՍԸ ԵՎ ՂԵԿԱՎԱՐՄԱՆ ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-018
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ ավտոմոբիլների, թրթուրավոր և անիվավոր տրակտորների և գյուղատնտեսական ինքնագնաց մեքենաների ընթացքային մասի և ղեկավարման մեխանիզմների, արգելակման համակարգերի նշանակության, կառուցվածքի ու աշխատանքի մասին և ձևավորել այդ մեխանիզմները շահագործելու, դրանց կարգավորման ու խնամքն իրականացնելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է տիրապետի ԳՄՇՆ 04-09-014 «Ավտոմոբիլների և տրակտորների ընդհանուր կառուցվածքը» և ԳՄՇՆ 04-09-017 «Ավտոմոբիլների և տրակտորների տրանսմիսիաները» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ ավտոմոբիլների և անիվավոր տրակտորների կախոցների տեսակները, կառուցվածքային առանձնահատկությունները, տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները, հիմնական անսարքությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է բացատրում կախոցների նշանակությունը, տեսակները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում կախյալ կախոցի ընդհանուր կառուցվածքը և թվարկում հիմնական մասերը, դրանցից յուրաքանչյուր մեքենամասի նշանակությունը և կառուցվածքը,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում անկախ կախոցի ընդհանուր կառուցվածքը և թվարկում հիմնական մասերը, դրանցից յուրաքանչյուր մեքենամասի նշանակությունը և կառուցվածքը,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում կախոցի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները,</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում կախոցի աշխատանքի ընթացքում առաջացող հիմնական անսարքությունները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ ավտոմոբիլների և անիվավոր տրակտորների անիվների և դողերի կառուցվածքային առանձնահատկությունները և կատարել դրանց խնամքն ու հիմնական կարգավորումները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է բացատրում անիվների և դողերի կառուցվածքը և թվարկում մեքենամասերը,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում անիվների յուրաքանչյուր մեքենամասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում անիվների և դողերի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմոբիլի շահագործման ընթացքում անիվների և դողերի հիմնական անսարքությունները և կատարում համապատասխան կարգավորումները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ թրթուրավոր տրակտորների ընթացքային մասի կառուցվածքը և կատարել դրանց հիմնական կարգավորումները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է բացատրում թրթուրավոր տրակտորների կառուցվածքը և թվարկում մեքենամասերը,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում թրթուրավոր շարժասարքի յուրաքանչյուր մեքենամասի նշանակությունը և ընդհանուր</p>

	<p>կառուցվածքը,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում թրթուրավոր շարժասարքի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում թրթուրավոր տրակտորի շահագործման ընթացքում թրթուրավոր շարժասարքի հիմնական անսարքությունները և կատարում համապատասխան կարգավորումները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ ավտոմոբիլների և անիվավոր տրակտորների ղեկային վարման տեսակները, կառուցվածքային առանձնահատկությունները, տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները, հիմնական անսարքությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է բացատրում ավտոմոբիլների և անիվավոր տրակտորների ղեկային վարման նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմոբիլների և անիվավոր տրակտորների ղեկային մեխանիզմի նշանակությունը, տեսակները, թվարկում հիմնական մեքենամասերը, դրանցից յուրաքանչյուր մեքենամասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմոբիլների և անիվավոր տրակտորների ղեկային շարժաքերի նշանակությունը, տեսակները, թվարկում հիմնական մեքենամասերը, դրանցից յուրաքանչյուր մեքենամասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում ղեկային վարման տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները և աշխատանքի ընթացքում առաջացող հիմնական անսարքությունները, կատարում համապատասխան կարգավորումները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ թրթուրավոր տրակտորների շրջադարձի մեխանիզմների տեսակները, կառուցվածքային առանձնահատկությունները, տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները, հիմնական անսարքությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է բացատրում թրթուրավոր տրակտորների շրջադարձի մեխանիզմների նշանակությունը, տարատեսակները, համեմատական գնահատականը և դրանց աշխատանքի սկզբունքները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում թրթուրավոր տրակտորների շրջադարձային ագույցների նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքը, թվարկում հիմնական մեքենամասերը և դրանցից յուրաքանչյուրի նշանակությունը,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում թրթուրավոր տրակտորների պլանետարային տիպի շրջադարձային մեխանիզմների նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքը, թվարկում հիմնական մեքենամասերը և դրանցից</p>

	<p>յուրաքանչյուրի նշանակությունը,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում թրթուրավոր տրակտորների շրջադարձի մեխանիզմների տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները և աշխատանքի ընթացքում առաջացող հիմնական անսարքությունները, կատարում համապատասխան կարգավորումները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 6	Իմանալ ավտոմոբիլների, տրակտորների և գյուղատնտեսական ինքնագնաց մեքենաների արգելակային համակարգերի նշանակությունը, տեսակները, կառուցվածքային առանձնահատկությունները, տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները, հիմնական անսարքությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում արգելակային համակարգի նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքը, տեսակները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում արգելակային մեխանիզմի նշանակությունը, տեսակները, թմբուկային և սկավառակային արգելակային մեխանիզմների յուրաքանչյուր մեքենամասի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում արգելակային հաղորդակի տեսակները և կառուցվածքային առանձնահատկությունները,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում հիդրավլիկ արգելակային հաղորդակի հիմնական մասերի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը,</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում պնևմատիկ արգելակային հաղորդակի հիմնական մասերի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը,</p> <p>զ. ճիշտ է ներկայացնում արգելակային համակարգի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները և աշխատանքի ընթացքում առաջացող հիմնական անսարքությունները, կատարում համապատասխան կարգավորումները:</p>
Մոդուլի անվանումը «ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ՕԺԱՆԴԱԿ ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐԸ ԵՎ ՍԱՐՔԵՐԸ, ԱՎՏՈՄՈԲԻԼՆԵՐԻ ԹԱՓՔԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-019
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ թրթուրավոր և անիվավոր տրակտորների օժանդակ մեխանիզմների ու սարքերի, ավտոմոբիլների թափքերի նշանակության, կառուցվածքի ու աշխատանքի մասին և ձևավորել այդ մեխանիզմներն ու սարքերը շահագործելու, դրանց կարգավորման կարողություններ:

Մոդուլի տևողությունը	18 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է տիրապետի ԳՄՇՆ 04-09-014 «Ավտոմոբիլների և տրակտորների ընդհանուր կառուցվածքը» և ԳՄՇՆ 04-09-017 «Ավտոմոբիլների և տրակտորների տրանսմիսիաները» մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ տրակտորների օժանդակ մեխանիզմների, հզորության անջատման լիսեռի և սարքերի նշանակությունը, կառուցվածքն ու աշխատանքը և դրանց կարգավորումները, տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները, հիմնական անսարքությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում տրակտորների օժանդակ մեխանիզմների, հզորության անջատման լիսեռի և սարքերի նշանակությունը, կառուցվածքն ու աշխատանքը, թվարկում հիմնական մասերը, դրանցից յուրաքանչյուր մեքենամասի նշանակությունը և կառուցվածքը, բ. ճիշտ է ներկայացնում տրակտորների հզորության անջատման լիսեռի և սարքերի աշխատանքի ընթացքում առաջացող հիմնական անսարքությունները և իրականացնում դրանց հիմնական կարգավորումները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ տրակտորների հիդրավլիկ կախման համակարգի նշանակությունը, կառուցվածքը, կատարել դրանց խնամքն ու հիմնական կարգավորումները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում տրակտորների հիդրավլիկ կախման համակարգի նշանակությունը, կառուցվածքը և աշխատանքը, թվարկում հիմնական մասերը, դրանցից յուրաքանչյուր մեքենամասի նշանակությունը և կառուցվածքը, բ. ճիշտ է իրականացնում տրակտորների հիդրավլիկ կախման մեխանիզմի խնամքն ու կարգավորումները, գ. ճիշտ է ներկայացնում տրակտորների հիդրավլիկ կախման համակարգի աշխատանքի ընթացքում առաջացող հիմնական անսարքությունները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ ավտոմոբիլների թափքերի տեսակները, կառուցվածքային առանձնահատկությունները, տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները, հիմնական անսարքությունները:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում թափքերի նշանակությունը, տեսակները և ընդհանուր կառուցվածքը,

	<p>բ. ճիշտ է ներկայացնում շրջանակի և թափքի հիմնական մասերից յուրաքանչյուր նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում թափքերի տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում թափքերի հիմնական անսարքությունները:</p>
Մոդուլի անվանումը «ՀՈՂԱՄՇԱԿՄԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-020
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ հողամշակման մեքենաների կառուցվածքի, աշխատանքի տեխնոլոգիական պրոցեսի մասին և ձևավորել դրանք աշխատանքին նախապատրաստելու, դաշտում կարգավորելու, աշխատանքի ընթացքում վարելու, տեխնիկական սպասարկում և պահպանում իրականացնելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	18 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է տիրապետի ԳՄՇՆ 04-09-014 «Ավտոմոբիլների և տրակտորների ընդհանուր կառուցվածքը», ԳՄՇՆ 04-09-011 «Երկրագործության հիմունքները», ԳՄՇՆ 04-09-012 «Բուսաբուծության և բանջարաբուծության հիմունքները» ԳՄՇՆ 04-09-013 «Անասնաբուծության հիմունքները» մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ գութանների դասակարգումը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները, կատարել դրանց նախապատրաստումը աշխատանքի և կարգավորումները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում գութանների դասակարգումը, տեսակները, կառուցվածքն ու աշխատանքը, թվարկում հիմնական մասերը, դրանցից յուրաքանչյուր մեքենամասի նշանակությունը և կառուցվածքը,</p> <p>բ. ճիշտ է նախապատրաստում գութանը աշխատանքի համար,</p> <p>գ. ճիշտ է իրականացնում գութանների կարգավորումները:</p>

Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ հողի մակերեսային մշակման մեքենաների դասակարգումը, կառուցվածքները, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները և կատարել դրանց նախապատրաստումը աշխատանքի և կարգավորումները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում հողի մակերեսային մշակման մեքենաների դասակարգումը, կառուցվածքները, աշխատանքը և կառուցվածքային առանձնահատկությունները, թվարկում դրանց հիմնական մասերը, յուրաքանչյուր մեքենամասի նշանակությունը և կառուցվածքը,</p> <p>բ. ճիշտ է նախապատրաստում ցաքանները և կուլտիվատորները աշխատանքի համար,</p> <p>գ. ճիշտ է իրականացնում ցաքանների և կուլտիվատորների կարգավորումները:</p>
Մոդուլի անվանումը «ՑԱՆԻՉ, ՏՆԿԻՉ, ՊԱՐԱՐՏԱՑՄԱՆ ԵՎ ԲՈՒՅՄԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-021
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ ցանիչ, տնկիչ, պարարտացման և բույսերի քիմիական պաշտպանության մեքենաների կառուցվածքի, աշխատանքների տեխնոլոգիական պրոցեսների մասին և ձևավորել դրանք աշխատանքին նախապատրաստելու, դաշտում կարգավորելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է տիրապետի ԳՄՇՆ 04-09-014 «Ավտոմոբիլների և տրակտորների ընդհանուր կառուցվածքը», ԳՄՇՆ 04-09-011 «Երկրագործության հիմունքները», ԳՄՇՆ 04-09-012 «Բուսաբուծության և բանջարաբուծության հիմունքները» ԳՄՇՆ 04-09-013 «Անասնաբուծության հիմունքները» մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ հատիկաշարքային ցանիչների և տնկիչների դասակարգումը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները, կատարել դրանց նախապատրաստումն աշխատանքի համար և իրականացնել հիմնական կարգավորումները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում հատիկաշարքային ցանիչների և տնկիչների դասակարգումը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում հատիկաշարքային ցանիչների և տնկիչների հիմնական մասերը, դրանցից յուրաքանչյուր մեքենամասի նշանակությունը և կառուցվածքը,</p> <p>գ. ճիշտ է նախապատրաստում և կարգավորում ցանիչը աշխատանքի համար,</p> <p>դ. ճիշտ է նախապատրաստում և կարգավորում տնկիչը աշխատանքի համար:</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ պարարտացման և սնուցման մեքենաների դասակարգումը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները, կատարել դրանց նախապատրաստումն աշխատանքի համար և իրականացնել հիմնական կարգավորումները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում պարարտացման մեքենաների դասակարգումը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում պարարտացման մեքենաների հիմնական մասերը, դրանցից յուրաքանչյուր մեքենամասի նշանակությունը և կառուցվածքը,</p> <p>գ. ճիշտ է նախապատրաստում և կարգավորում պարարտացման մեքենան աշխատանքի համար:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ բույսերի քիմիական պաշտպանության մեքենաների դասակարգումը, ագրոտեխնիկական պահանջները, կառուցվածքը, անվտանգության կանոնները, կատարել դրանց նախապատրաստումը աշխատանքի և իրականացնել հիմնական կարգավորումները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում բույսերի քիմիական պաշտպանության մեքենաների դասակարգումը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում բույսերի քիմիական պաշտպանության մեքենաների հիմնական մասերը, դրանցից յուրաքանչյուր մեքենամասի նշանակությունը և կառուցվածքը,</p>

	գ. ճիշտ է նախապատրաստում և կարգավորում սրսկիչը աշխատանքի համար:
Մոդուլի անվանումը «ԲԵՐՔԱՅԱՎԱՔԻ ԵՎ ԿԵՐԵՐԻ ԿՈՒՏԱԿՄԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-022
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ բերքահավաքի և կերերի կուտակման մեքենաների կառուցվածքի, աշխատանքի տեխնոլոգիական պրոցեսի մասին և ձևավորել դրանք աշխատանքին նախապատրաստելու, դաշտում կարգավորելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է տիրապետի ԳՄՇՆ 04-09-014 «Ավտոմոբիլների և տրակտորների ընդհանուր կառուցվածքը», ԳՄՇՆ 04-09-011 «Երկրագործության հիմունքները», ԳՄՇՆ 04-09-012 «Բուսաբուծության և բանջարաբուծության հիմունքները» ԳՄՇՆ 04-09-013 «Անասնաբուծության հիմունքները» մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ հնձիչ մեքենաների, դրանց կտրող ապարատների դասակարգումը, ագրոտեխնիկական պահանջները, կառուցվածքը, անվտանգության կանոնները, կատարել դրանց նախապատրաստումը աշխատանքի և իրականացնել հիմնական կարգավորումները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում հնձիչ մեքենաների դասակարգումը, ագրոտեխնիկական պահանջները, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում հնձիչ մեքենաների կտրող ապարատների դասակարգումը, կառուցվածքը, դրանցից յուրաքանչյուր մեքենամասի նշանակությունը և կառուցվածքը, անվտանգության կանոնները,</p> <p>գ. ճիշտ է նախապատրաստում և կարգավորում կտրող ապարատը աշխատանքի համար:</p>

<p>Ուսումնառության արդյունք 2</p>	<p>Իմանալ փոցիների, քարշանների, հավաքող մամլիչների, կապոցահավաքիչների տեսակները, կառուցվածքը, անվտանգության կանոնները, կատարել դրանց նախապատրաստումը աշխատանքի և իրականացնել հիմնական կարգավորումները</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում փոցիների և քարշանների նշանակությունը, դասակարգումը, ագրոտեխնիկական պահանջները, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում հավաքող մամլիչների նշանակությունը, դասակարգումը, ագրոտեխնիկական պահանջները, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում կապոցահավաքիչների նշանակությունը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները,</p> <p>դ. ճիշտ է նախապատրաստում և կարգավորում հավաքիչ մամլիչը աշխատանքի համար,</p> <p>ե. ճիշտ է նախապատրաստում և կարգավորում կապոցահավաքիչը աշխատանքի համար:</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 3</p>	<p>Իմանալ հացահատիկահավաք կոմբայնների կառուցվածքը, անվտանգության կանոնները, կատարել դրանց նախապատրաստումը աշխատանքի և իրականացնել հիմնական կարգավորումները</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում հացահատիկահավաք կոմբայնի հնձիչի, դրա առանձին հանգույցների ու մասերի (կտրող ապարատ, վիլակ, շնեկ) նշանակությունը, ագրոտեխնիկական պահանջները, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում հացահատիկահավաք կոմբայնի կալսիչի, դրա առանձին հանգույցների ու մասերի (ընդունող բիտեր, կալսիչ ապարատ, ծղոտացնիչ, բունկեր, բարդոցիչ) նշանակությունը, դասակարգումը, ագրոտեխնիկական պահանջները, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները,</p> <p>գ. ճիշտ է նախապատրաստում և կարգավորում հացահատիկահավաք կոմբայնի հնձիչը աշխատանքի համար,</p> <p>դ. ճիշտ է նախապատրաստում և կարգավորում հացահատիկահավաք կոմբայնի կալսիչը աշխատանքի համար:</p>

Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ եզիպտացորենահավաք կոմբայնների կառուցվածքը, անվտանգության կանոնները, կատարել դրանց նախապատրաստումը աշխատանքի և իրականացնել հիմնական կարգավորումները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում եզիպտացորենի բերքահավաքի ձևերը և ագրոտեխնիկական պահանջները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում եզիպտացորենահավաք կոմբայնի, դրա առանձին հանգույցների ու մասերի նշանակությունը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները,</p> <p>գ. ճիշտ է նախապատրաստում և կարգավորում եզիպտացորենահավաք կոմբայնը աշխատանքի համար:</p>
Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ կարտոֆիլահավաք մեքենաների կառուցվածքը, անվտանգության կանոնները, կատարել դրանց նախապատրաստումը աշխատանքի և իրականացնել հիմնական կարգավորումները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում կարտոֆիլի բերքահավաքի ձևերը և ագրոտեխնիկական պահանջները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում կարտոֆիլահանիչի, դրա առանձին հանգույցների ու մասերի նշանակությունը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում կարտոֆիլահավաք կոմբայնի, դրա առանձին հանգույցների ու մասերի նշանակությունը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները,</p> <p>դ. ճիշտ է նախապատրաստում և կարգավորում կարտոֆիլահանիչը աշխատանքի համար:</p>
Ուսումնառության արդյունք 6	Իմանալ ճակնդեղահավաք մեքենաների կառուցվածքը, անվտանգության կանոնները, կատարել դրանց նախապատրաստումը աշխատանքի և իրականացնել հիմնական կարգավորումները:
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում շաքարի ճակնդեղի բերքահավաքի ագրոտեխնիկական պահանջները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում արմատահատման տիպի ճակնդեղահավաք կոմբայնի, դրա առանձին հանգույցների ու մասերի նշանակությունը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում ճակնդեղի տերևուքի նախնական կտրմամբ ճակնդեղահավաք մեքենաների, դրանց առանձին հանգույցների ու մասերի նշանակությունը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները,</p>

	դ. ճիշտ է նախապատրաստում և կարգավորում արմատահատման տիպի ճակնդեղահավաք կոմբայնն աշխատանքի համար:
Մոդուլի անվանումը «ԲԵՐՔԱՅԱՎԱՔԻՑ ՀԵՏՈ ՀԱՏԻԿԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-023
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ բերքահավաքից հետո հատիկի մշակման մեքենաների կառուցվածքի, աշխատանքի տեխնոլոգիական պրոցեսի մասին և ձևավորել այդ մեքենաները կարգավորելու և աշխատանքի նախապատրաստելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	18 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է տիրապետի ԳՄՇՆ 04-09-014 «Ավտոմոբիլների և տրակտորների ընդհանուր կառուցվածքը», ԳՄՇՆ 04-09-011 «Երկրագործության հիմունքները», ԳՄՇՆ 04-09-012 «Բուսաբուծության և բանջարաբուծության հիմունքները» ԳՄՇՆ 04-09-013 «Անասնաբուծության հիմունքները» մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ հատիկամաքրիչ և հատիկատեսակավորիչ մեքենաներին ներկայացվող ագրոտեխնիկական պահանջները, հատիկների մաքրման ու տեսակավորման սկզբունքները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում հատիկամաքրիչ և հատիկատեսակավորիչ մեքենաներին ներկայացվող ագրոտեխնիկական պահանջները, բ. ճիշտ է ներկայացնում բերքահավաքից հետո հատիկների մաքրման ու տեսակավորման սկզբունքները, գ. ճիշտ է շարադրում բերքահավաքից հետո հատիկի մշակման մեքենաների դասակարգումը, դրանց կառուցվածքային առանձնահատկությունները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ հատիկամաքրիչների տեսակները, կառուցվածքը, անվտանգության կանոնները, կատարել դրանց նախապատրաստումը աշխատանքի և իրականացնել հիմնական կարգավորումները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում հատիկամաքրիչ մեքենաների, դրանց առանձին հանգույցների ու մասերի նշանակությունը,

	կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները, բ. ճիշտ է նախապատրաստում և կարգավորում հատիկամաքրիչ մեքենաները աշխատանքի համար:
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ հատիկատեսակավորիչ մեքենաների կառուցվածքը, անվտանգության կանոնները, կատարել դրանց նախապատրաստումն աշխատանքի և իրականացնել հիմնական կարգավորումները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում հատիկատեսակավորիչ մեքենաների, դրանց առանձին հանգույցների ու մասերի նշանակությունը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները, բ. ճիշտ է նախապատրաստում և կարգավորում հատիկատեսակավորիչ մեքենաները աշխատանքի համար:
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ հատիկաչորանոցների կառուցվածքը, անվտանգության կանոնները, կատարել դրանց նախապատրաստումը աշխատանքի և իրականացնել հիմնական կարգավորումները:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում հատիկաչորանոցների տեսակները, կառուցվածքը, դրանց առանձին հանգույցների ու մասերի նշանակությունը, կառուցվածքը, աշխատանքը, անվտանգության կանոնները, բ. ճիշտ է նախապատրաստում և կարգավորում հատիկաչորանոցները աշխատանքի համար:
Մոդուլի անվանումը «ՄԵՔԵՆԱՏՐԱԿՏՈՐԱՅԻՆ ՊԱՐԿԻ ՇԱՅԱԳՈՐԾՄԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-024
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ մեքենատրակտորային ագրեգատների (ՄՏԱ) ռացիոնալ համալրման, ագրեգատի կազմի ճշտման, ՄՏԱ-ի շահագործական ցուցանիշների որոշման, գյուղատնտեսությունում տրանսպորտի դերի վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևավորել ՄՏԱ արդյունավետ շահագործման կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է տիրապետի ԳՄՇՆ 04-09-014, ԳՄՇՆ 04-09-015, ԳՄՇՆ 04-09-016, ԳՄՇՆ 04-09-017, ԳՄՇՆ 04-09-018, ԳՄՇՆ 04-09-019, ԳՄՇՆ 04-09-020, ԳՄՇՆ 04-09-021, ԳՄՇՆ 04-09-022, ԳՄՇՆ 04-09-023 մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Համալրել USU և ճշտել ագրեգատի կազմը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում մեքենա-տրակտորային ագրեգատը և բացատրում դրա նշանակությունը,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում և կատարում USU-ի համալրումը և ագրեգատի կազմի ճշտումը,</p> <p>գ. ճիշտ է որոշում USU-ի կազմը,</p> <p>դ. ճիշտ է նախապատրաստում ագրեգատը աշխատանքի,</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում ագրեգատի վրա գծանշիչները տեղադրումը և գծանշիչի թռիչքի որոշումը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Ընտրել USU-ի շարժման եղանակները և շրջադարձի ձևերը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ընտրում USU-ի շարժման եղանակները և շրջադարձի ձևերը,</p> <p>բ. ճիշտ է որոշում ագրեգատի կինեմատիկական պարամետրերը,</p> <p>գ. ճիշտ է որոշում դաշտի շրջադարձային գոտու լայնությունը և ագրեգատի շրջադարձի երկարությունը,</p> <p>դ. ճիշտ է որոշում աշխատանքային տեղամասի օպտիմալ լայնությունը և ագրեգատի աշխատանքային ընթացքի գործակիցը,</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում, թե ինչով է պայմանավորված USU-ի շարժման ուղղության ընտրությունը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Որոշել ագրեգատների շահագործական (տեխնիկատնտեսական) ցուցանիշները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում USU-ի կատարած աշխատանքների հաշվառման սկզբունքները,</p> <p>բ. ճիշտ է որոշում ագրեգատի արտադրողականությունը, հերթափոխի ժամանակի բալանսը, հերթափոխի ժամանակի օգտագործման գործակիցը,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում դաշտային աշխատանքների հաշվառման միավորները և որոշում դրանք,</p>

	դ. ճիշտ է ներկայացնում USA-ի շահագործական ցուցանիշները և որոշում դրանք:
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ տրանսպորտի դերը գյուղատնտեսական արտադրության մեջ, բեռների, բեռնաշրջանառության, բեռնահոսքի, երթուղու, տրանսպորտային ագրեգատների համալրման առանձնահատկությունները, որոշել հիմնական շահագործական ցուցանիշները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում գյուղատնտեսական բեռների տեսակները և դրանց դասակարգումը,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում փոխադրումների տեսակները գյուղատնտեսական աշխատանքների ժամանակ,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում բեռնաշրջանառության, բեռնահոսքի և գյուղատնտեսական բեռնափոխադրումների առանձնահատկությունները,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհների դասակարգումը, շարժման երթուղին, ինչպես նաև փոխադրումների կազմակերպման առանձնահատկությունները,</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում տրանսպորտային ագրեգատների համալրման առանձնահատկությունները,</p> <p>զ. ճիշտ է որոշում տրանսպորտային միջոցների հիմնական տեխնիկական շահագործական ցուցանիշները և կատարում դրանց համապատասխան ընտրությունը,</p> <p>է. ճիշտ է ներկայացնում բեռնման-բեռնաթափման մեքենաների հիմնական տեխնիկաշահագործական ցուցանիշները:</p>
Մոդուլի անվանումը «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅԱՑՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-025
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գյուղատնտեսական աշխատանքներում արտադրական գործընթացների՝ հողի հիմնական և նախացանքային մշակության, պարարտացման բոլոր մշակաբույսերի ցանքի և տնկման, խնամքի և բերքահավաքի, խաղողի և պտղատու այգիների մշակության, գյուղատնտեսական մշակաբույսերի մշակության և բերքահավաքի մեքենայացված աշխատանքների տեխնոլոգիաների և մեքենաների համակարգի ընտրության վերաբերյալ,

	ինչպես նաև ձևավորել գյուղատնտեսական մեքենաների և ագրեգատների շահագործման կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է տիրապետի ԳՄՇՆ 04-09-014, ԳՄՇՆ 04-09-015, ԳՄՇՆ 04-09-016, ԳՄՇՆ 04-09-017, ԳՄՇՆ 04-09-018, ԳՄՇՆ 04-09-019, ԳՄՇՆ 04-09-020, ԳՄՇՆ 04-09-021, ԳՄՇՆ 04-09-022, ԳՄՇՆ 04-09-023 մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կատարել հողի հիմնական և նախացանքային մշակման, պարարտացման և սնուցման աշխատանքներ համապատասխան ագրեգատներով
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում հողի հիմնական և նախացանքային մշակության տեխնոլոգիան, բ. ճիշտ է ներկայացնում խոզանի երեսվարի համար օգտագործվող ագրեգատները,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում հողի նախացանքային մշակության հիմնական գործողությունները (մշակման տեսակները, ագրեգատները, շարժման եղանակները),</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում հողի հիմնական և նախացանքային մշակման ագրոտեխնիկական պահանջները,</p> <p>ե. ճիշտ է նախապատրաստում ագրեգատը աշխատանքի համար,</p> <p>զ. ճիշտ է նախապատրաստում դաշտը հիմնական և նախացանքային մշակման համար,</p> <p>է. ճիշտ է ներկայացնում երեսվարի և վարի ժամանակ շարժման հիմնական եղանակները,</p> <p>ը. ճիշտ է ներկայացնում պարարտանյութերի տեսակները և հողի պարարտացման եղանակները,</p> <p>թ. ճիշտ է ներկայացնում հողի պարարտացման և սնուցման յուրաքանչյուր փուլի ագրոտեխնիկական պահանջները,</p> <p>ժ. ճիշտ է նախապատրաստում ագրեգատը պարարտանյութերի ներմուծման աշխատանքի համար,</p> <p>ժա. ճիշտ է ներկայացնում հողի պարարտացման տեխնոլոգիական սխեմաները և պարարտանյութի ցրման նորմաները:</p>

<p>Ուսումնառության արդյունք 2</p>	<p>Իմանալ հացահատիկային մշակաբույսերի և եգիպտացորենի մշակման և բերքահավաքի տեխնոլոգիական գործընթացները և օգտագործվող մեքենաները, մշակել համապատասխան տեխնոլոգիական քարտեր</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում հացահատիկային մշակաբույսերի մշակման և բերքահավաքի տեխնոլոգիայի յուրաքանչյուր փուլի ագրոտեխնիկական պահանջները,</p> <p>բ. ճիշտ է նախապատրաստում ագրեգատը, և ներկայացնում դաշտի նախապատրաստման աշխատանքները՝ հացահատիկային մշակաբույսերի մշակման և բերքահավաքի ժամանակ,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում հացահատիկային մշակաբույսերի ցանքի, դրա որակի ստուգման, ցանքի խնամքի և բերքահավաքի հաջորդական գործողությունները,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում կոմբայնային ագրեգատի աշխատանքը,</p> <p>ե. ճիշտ է մշակում հացահատիկային մշակաբույսերի մշակության և բերքահավաքի տեխնոլոգիական քարտեր,</p> <p>զ. ճիշտ է ներկայացնում եգիպտացորենի մշակման և բերքահավաքի տեխնոլոգիայի յուրաքանչյուր փուլի ագրոտեխնիկական պահանջները և օգտագործվող մեքենաների համակարգը,</p> <p>է. ճիշտ է ներկայացնում եգիպտացորենի ցանքի և խնամքի, ինչպես նաև բերքահավաքի և հետբերքահավաքյան մշակման եղանակները,</p> <p>ը. ճիշտ է մշակում եգիպտացորենի մշակության և բերքահավաքի տեխնոլոգիական քարտը:</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 3</p>	<p>Իմանալ բանջարանոցային մշակաբույսերի և կարտոֆիլի մշակման ու բերքահավաքի տեխնոլոգիական գործընթացները և օգտագործվող մեքենաները, մշակել համապատասխան տեխնոլոգիական քարտեր, ինչպես կատարել տնկման, խնամքի և բերքահավաքի աշխատանքներ</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում բանջարանոցային մշակաբույսերի և կարտոֆիլի մշակման և բերքահավաքի ագրոտեխնիկական պահանջները և օգտագործվող մեքենաների համակարգը,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում հողի նախապատրաստման (երեսվարը, վարը, ցաքանումը, կուլտիվացիան) աշխատանքների հաջորդականությունը բանջարանոցային մշակաբույսերի և կարտոֆիլի մշակման ժամանակ,</p>

	<p>դ. ճիշտ է կատարում բանջարանոցային մշակաբույսերի սածիլների տնկման, խնամքի և բերքահավաքի աշխատանքները,</p> <p>ե. ճիշտ է կատարում կարտոֆիլի տնկում և խնամք, ճիշտ ներկայացնել բերքահավաքի եղանակները,</p> <p>զ. ճիշտ է մշակում բանջարանոցային մշակաբույսերի և կարտոֆիլի մշակության և բերքահավաքի տեխնոլոգիական քարտը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ ցանովի և բնական խոտերի մշակման և բերքահավաքի տեխնոլոգիական գործընթացները ու օգտագործվող մեքենաների համակարգը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում ցանովի և բնական խոտերի մշակման և բերքահավաքի տեխնոլոգիական գործընթացները ու օգտագործվող մեքենաների համակարգը:</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում խոտհավաք ագրեգատների, ինչպես նաև խոտալուրի, սենաժի և սիլոսի պատրաստման մեքենաների աշխատանքը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ շաքարի ճակնդեղի մշակության և բերքահավաքի տեխնոլոգիական գործընթացներն ու օգտագործվող մեքենաները, մշակել համապատասխան տեխնոլոգիական քարտեր
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում շաքարի ճակնդեղի մշակության և բերքահավաքի տեխնոլոգիայի յուրաքանչյուր փուլի ագրոտեխնիկական պահանջները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում հողի մշակության, ճակնդեղի ցանքի և խնամքի գործընթացները,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում շաքարի ճակնդեղի մշակության և բերքահավաքի ժամանակ օգտագործվող մեքենաների և ագրեգատների համակարգը,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում ճակնդեղի բերքահավաքի եղանակները,</p> <p>ե. ճիշտ է մշակում շաքարի ճակնդեղի մշակության և բերքահավաքի տեխնոլոգիական քարտը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 6	Իմանալ ծխախոտի մշակության և բերքահավաքի տեխնոլոգիական գործընթացներն ու օգտագործվող մեքենաները, մշակել համապատասխան տեխնոլոգիական քարտեր
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում ծխախոտի մշակության և բերքահավաքի տեխնոլոգիայի յուրաքանչյուր փուլի ագրոտեխնիկական</p>

	<p>պահանջները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում հողի մշակումը և նախապատրաստումը սածիլման ծխախոտի մշակության ժամանակ,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում սածիլների փոխադրման, տնկման և խնամքի գործընթացները,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում ծխախոտի բերքահավաքի գործընթացը,</p> <p>ե. ճիշտ է մշակում շաքարի ճակնդեղի մշակության և բերքահավաքի տեխնոլոգիական քարտը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 7	Իմանալ խաղողի այգիների մշակման տեխնոլոգիական գործընթացներն ու օգտագործվող մեքենաները, մշակել համապատասխան տեխնոլոգիական քարտեր
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում խաղողի այգիների մշակման տեխնոլոգիական գործընթացները և օգտագործվող մեքենաների համակարգը,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում այգու հիմնադրման աշխատանքների մեքենայացման հարցերը,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում խաղողի բերքատու այգիների խնամքի և բերքահավաքի աշխատանքները և ագրոտեխնիկական պահանջները,</p> <p>դ. ճիշտ է մշակում խաղողի մշակության տեխնոլոգիական քարտը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 8	Իմանալ պտղատու այգիների մշակման տեխնոլոգիական գործընթացներն ու օգտագործվող մեքենաները, մշակել համապատասխան տեխնոլոգիական քարտեր
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում պտղատու այգիների մշակման և բերքահավաքի տեխնոլոգիական գործընթացները և օգտագործվող մեքենաների համակարգը,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում պտղատու ծառերի կլիմայական և հողային պայմանների պահանջները,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում պտղատու ծառերի տեղաբաշխման ու սնման մակերեսի որոշման ձևերը, ինչպես նաև տնկման առանձնահատկությունները,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում հողամասի նախապատրաստման, պտղատու ծառերի տեղադրման, պտղատու այգիների ջրման</p>

	<p>նորմաները և եղանակները,</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում պտղատու այգիների մշակության ագրոտեխնիկական պահանջները՝ հողի մշակությունը, պարարտացումը, երիտասարդ ծառերի ձևավորումը և էտը, պտուղների բերքահավաքը ու պահպանումը,</p> <p>զ. ճիշտ է կատարում հողամասի ընտրությունը, հողի նախապատրաստումը, տեսակների ու սորտերի ընտրությունը և նրանց տեղադրումը,</p> <p>է. ճիշտ է մշակում պտղատու այգիների մշակության տեխնոլոգիական քարտը:</p>
<p>Մոդուլի անվանումը «ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ, ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԵՎ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՍՊԱՍԱՐԿՄԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ»</p>	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-026
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ տրակտորների, գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների տեխնիկական սպասարկման վերաբերյալ գիտելիքներ և ձևավորել տեխնիկական սպասարկման աշխատանքների կատարման կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	18 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է տիրապետի ԳՄՇՆ 04-09-014, ԳՄՇՆ 04-09-015, ԳՄՇՆ 04-09-016, ԳՄՇՆ 04-09-017, ԳՄՇՆ 04-09-018, ԳՄՇՆ 04-09-019, ԳՄՇՆ 04-09-020, ԳՄՇՆ 04-09-021, ԳՄՇՆ 04-09-022, ԳՄՇՆ 04-09-023 և ԳՄՇՆ 04-09-028 մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների ու սարքավորումների տեխնիկական սպասարկման գործընթացները:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում տրակտորների, գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների տեխնիկական սպասարկման գործընթացները,

	<p>բ. ճիշտ է ներկայացնում տեխնիկական սպասարկումների դերը և նշանակությունը</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում տեխնիկական սպասարկման տեսակները, դրանց կատարման ժամկետները և պարբերականությունը,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում տեխնիկական սպասարկման առավել բարդ գործողությունները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Կատարել տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների տեխնիկական սպասարկման աշխատանքներ
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է կատարում տրակտորների և գյուղատնտեսական մեքենաների տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները՝ ամենօրյա, 1-ին, 2-րդ, 3-րդ և միջսեզոնային տեխնիկական սպասարկումներ,</p> <p>բ. ճիշտ է կիրառում սպասարկման տեխնիկական միջոցները:</p>
Մոդուլի անվանումը «ԱՎՏՈՄՈԲԻԼՆԵՐԻ ԵՎ ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ՆՈՐՈԳՄԱՆ ԵՎ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՍՊԱՍԱՐԿՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-027
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ ավտոմոբիլների և տրակտորների նորոգումների, տեխնիկական սպասարկումների եղանակների ու պարբերականությունների, յուրաքանչյուր սպասարկման ժամանակ իրականացվող աշխատանքների ցանկի և բովանդակության վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևավորել ավտոմոբիլների, տրակտորների և գյուղմեքենաների նորոգումների և տեխնիկական սպասարկումների աշխատանքների ծավալները հաշվարկելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է տիրապետի ԳՄՇՆ 04-09-014, ԳՄՇՆ 04-09-015, ԳՄՇՆ 04-09-016, ԳՄՇՆ 04-09-017, ԳՄՇՆ 04-09-018, ԳՄՇՆ 04-09-019, ԳՄՇՆ 04-09-020, ԳՄՇՆ 04-09-021, ԳՄՇՆ 04-09-022, ԳՄՇՆ 04-09-023 և ԳՄՇՆ 04-09-028 մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ տրակտորների նորոգումների և տեխնիկական սպասարկումների եղանակները, դրանց իրականացման պարբերականությունը, յուրաքանչյուր տեխնիկական սպասարկման աշխատանքների կատարման բովանդակությունը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում տրակտորների նորոգումների և տեխնիկական սպասարկումների եղանակները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում ցանկացած նորոգման և տեխնիկական սպասարկման աշխատանքների կատարման բովանդակությունը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ ավտոմոբիլների նորոգումների և տեխնիկական սպասարկումների եղանակները, կազմակերպման պարբերականությունները և իրականացման աշխատանքների բովանդակությունը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմոբիլների նորոգումների և տեխնիկական սպասարկումների եղանակները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմոբիլների նորոգումների և տեխնիկական սպասարկումների աշխատանքների կատարման բովանդակությունը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ գյուղատնտեսական մեքենաների նորոգումների և տեխնիկական սպասարկումների եղանակները, պարբերականությունը, աշխատանքների բովանդակությունը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում գյուղատնտեսական մեքենաների նորոգումների և տեխնիկական սպասարկումների եղանակները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում գյուղատնտեսական մեքենաների ցանկացած նորոգման և տեխնիկական սպասարկման աշխատանքների կատարման բովանդակությունը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 4	Հաշվարկել ավտոմոբիլների, տրակտորների և գյուղմեքենաների նորոգումների, տեխնիկական սպասարկումների աշխատանքների ծավալները և կազմի ծանրաբեռնվածությունների գրաֆիկները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ըստ գյուղատնտեսական աշխատանքների՝ ճիշտ է ներկայացնում նորոգումների և տեխնիկական սպասարկումների կազմակերպման անհրաժեշտությունը,</p> <p>բ. ճիշտ է կազմում նորոգումների և տեխնիկական սպասարկումների օրացուցային պլանավորումը,</p> <p>գ. ճիշտ է կազմում նորոգումների և տեխնիկական սպասարկումների ծանրաբեռնվածության գրաֆիկները:</p>

Մոդուլի անվանումը «ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԵՎ ՍԱՐՔՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՆՈՐՈԳՄԱՆ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-028
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ ավտոմոբիլների և տրակտորների նորոգման ընդունման պահանջների և փաստաթղթերի, նորոգվող օբյեկտների մաքրման, մեքենաների և տրակտորների քանդման տեխնոլոգիաների, մեքենամասերի արատորոշման, համալրման, մեքենամասերի հավաքական միավորների հավասարակշռման, մեքենաների (ագրեգատների) հավաքման, փորձարկման և ներկյան տեխնոլոգիական եղանակների և գործընթացների վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևավորել նորոգման ընթացքում մեքենաների և սարքավորումների արատորոշման կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է տիրապետի ԳՄՇՆ 04-09-014, ԳՄՇՆ 04-09-015, ԳՄՇՆ 04-09-016, ԳՄՇՆ 04-09-017, ԳՄՇՆ 04-09-018, ԳՄՇՆ 04-09-019, ԳՄՇՆ 04-09-020, ԳՄՇՆ 04-09-021, ԳՄՇՆ 04-09-022, ԳՄՇՆ 04-09-023 և ԳՄՇՆ 04-09-028 մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ մեքենաների և սարքավորումների նորոգման և պահպանման ընդունման պահանջները և կարգը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմոբիլների, տրակտորների և տեխնիկական սարքավորումների նորոգման ընդունման պահանջները, բ. ճիշտ է ներկայացնում նորոգումից առաջ և հետո մեքենաների պահպանման կարգը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ մեքենաների և սարքավորումների քանդման հերթականությունը և անհրաժեշտ գործիքներն ու սարքավորումները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում տրակտորների քանդման հերթականությունը, բ. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմոբիլների քանդման հերթականությունը, գ. ճիշտ է ներկայացնում գյուղատնտեսական մեքենաների և տեխնոլոգիական սարքավորումների քանդման հերթականությունը,

	դ. ճիշտ է ներկայացնում նորոգման անհրաժեշտ գործիքների և սարքավորումների աշխատանքը, դերն ու նշանակությունը:
Ուսումնառության արդյունք 3	Իրականացնել մեքենամասերի արատորոշում, համալրում և հավասարակշռում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում յուրաքանչյուր մեքենամասի հնարավոր արատների հայտնաբերման դերն ու եղանակները, բ. ճիշտ է կատարում մեքենամասերի արատորոշում՝ ըստ արատի բարդության աստիճանի, գ. ճիշտ է ներկայացնում մեքենամասերի համալրում՝ ըստ համափոխարինելիության սկզբունքների, դ. ճիշտ է կատարում պտտվող մեքենամասերի հավասարակշռում:
Ուսումնառության արդյունք 4	Կատարել մեքենաների և սարքավորումների արատորոշում, համալրում և հավասարակշռում՝ օգտվելով համապատասխան սարքավորումներից և գործիքներից
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում մեքենամասերի մակերևույթների երկրաչափական ձևի և չափերի որոշման գործիքներն ու սարքավորումները, բ. ճիշտ է կատարում մեքենամասերի մակերևույթների չափումները, գ. ճիշտ է որոշում թաքնված արատների չափերն ու դիրքը ուլտրաձայնային և մագնիսական արատորոշիչների օգնությամբ:
Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ մեքենաների, դրանց կազմում հավաքական միավորների հավաքման հերթականությունը և գործընթացները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում տրակտորների և ավտոմոբիլների հավաքման հերթականությունը, բ. ճիշտ է ներկայացնում տրակտորների և ավտոմոբիլների նորոգման գործընթացները, գ. ճիշտ է ներկայացնում գյուղատնտեսական մեքենաների հավաքման հերթականությունը, դ. ճիշտ է ներկայացնում գյուղատնտեսական մեքենաների նորոգման գործընթացները:
Ուսումնառության արդյունք 6	Իմանալ մեքենաների և ագրեգատների փորձարկման ու ներկման տեխնոլոգիաները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ավտոտրակտորային շարժիչների, փոխանցման տուփերի, հետին կամրջակների փորձարկման

	<p>եղանակները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում մեքենաների փորձարկման եղանակները և գործընթացները,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում մեքենաների և ագրեգատների ներկման տեխնոլոգիական գործընթացը և հերթականությունը:</p>
Մոդուլի անվանումը «ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԵՎ ՀԱՎԱՔԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԻ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՄԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-029
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ ավտոտրակտորային նստեցվածքների վերականգնման մեթոդների, մեքենամասերի վերականգնման եղանակների, եռակցումով, հալապատմամբ, մետաղափոշեպատմամբ, էլեկտրաքիմիական եղանակով մեքենամասերի մակերևույթներին մետաղական ծածկույթ աճեցնելու տեխնոլոգիական գործընթացների, պլաստիկ դեֆորմացիայով և պոլիմերային նյութերով մեքենամասերի վերականգնման եղանակների և վերականգնված մեքենամասերի մեխանիկական մշակման առանձնահատկությունների մասին:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է տիրապետի ԳՄՇՆ 04-09-014, ԳՄՇՆ 04-09-015, ԳՄՇՆ 04-09-016, ԳՄՇՆ 04-09-017, ԳՄՇՆ 04-09-018, ԳՄՇՆ 04-09-019, ԳՄՇՆ 04-09-020, ԳՄՇՆ 04-09-021, ԳՄՇՆ 04-09-022, ԳՄՇՆ 04-09-023 և ԳՄՇՆ 04-09-028 մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ մեքենամասերի և նստեցվածքների վերականգնման մեթոդներն ու եղանակները, կատարել մեքենամասերի նորոգման չափերի հաշվարկ
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում կարգավորմամբ նստեցվածքների վերականգնման եղանակը,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում նստեցվածքների վերականգնման մեքենամասի դիրքի փոփոխման եղանակը,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում նորոգման չափերով նստեցվածքների վերականգնման եղանակի էությունը,</p>

	<p>դ. ճիշտ է ներկայացնում լրացուցիչ մեքենամասերի տեղակայմամբ, նստեցվածքների վերականգնման եղանակը:</p> <p>ե. ճիշտ է կատարում մեքենամասերի նորոգման չափերի հաշվարկը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ պլաստիկ դեֆորմացիայով մեքենամասերի վերականգնման տեխնոլոգիայի առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում տաք և սառը եղանակներով մեքենամասերի պլաստիկ դեֆորմացիայով վերականգնման տեխնոլոգիաները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում ուղղմամբ շրջանակների մեքենամասերի վերականգնման տեխնոլոգիաները,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում նստեցմամբ մեքենամասերի չափերի վերականգնման տեխնոլոգիան,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում ընդարձակմամբ մեքենամասերի չափերի վերականգնման տեխնոլոգիան,</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում շրջասեղմամբ, արտածգմամբ, գլանաքերթմամբ մեքենամասերի չափերի վերականգնման տեխնոլոգիաները,</p> <p>զ. ճիշտ է ներկայացնում պլաստիկ դեֆորմացիայով մեքենամասերի մակերևույթների ամրացման /մակակոփման/ տեխնոլոգիաները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ եռակցմամբ, հալապատմամբ, մետաղափոշեպատմամբ, էլեկտրաքիմիական եղանակների առանձնահատկություններն ու ծածկույթների աճեցման տեխնոլոգիական գործընթացների ռեժիմները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում ձեռքի եռակցման՝ գազաբոցային և էլեկտրաաղեղային եղանակների առանձնահատկություններն ու տեխնոլոգիական գործընթացները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում եռակցման և հալապատման ժամանակ եռակցման կարի և նյութի ֆիզիկամեխանիկական հատկություններն ու քերմային ազդեցության գոտու առանձնահատկությունները,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում ֆյուսի շերտի տակ հալապատման նյութերն ու տեխնոլոգիական առանձնահատկությունները,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում պաշտպանիչ գազի միջավայրում մեքենամասերի մակերևույթներին մետաղական ծածկույթ նստեցնելու եղանակները, նյութերը և տեխնոլոգիական գործընթացները,</p>

	<p>ե. ճիշտ է ներկայացնում թրթռաաղեղային հալապատման էությունն ու տեխնոլոգիան և սարքավորումները,</p> <p>զ. ճիշտ է ներկայացնում եռակցման ու հալապատման նյութերն ու կիրառվող սարքավորումները,</p> <p>է. ճիշտ է ներկայացնում թուջի և ալյումինի համաձուլվածքով մեքենամասերի եռակցման առանձնահատկությունները և սարքավորումները,</p> <p>ը. ճիշտ է ներկայացնում գունավոր մետաղների եռակցման և հալապատման տեխնոլոգիական առանձնահատկությունները,</p> <p>թ. ճիշտ է ներկայացնում պլազմային հալապատման տեխնոլոգիական առանձնահատկությունները,</p> <p>ժ. ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրակոնտակտային, ինդուկցիոն և փոշեմետաղալարերով հալապատման տեխնոլոգիական առանձնահատկությունները և սարքավորումները,</p> <p>ժա.ճիշտ է ներկայացնում գազաբոցային, էլեկտրաաղեղային, պլազմային, դետոնացիոն եղանակներով մետաղափոշեպատման տեխնոլոգիական եղանակների առանձնահատկությունները և կիրառվող սարքավորումները,</p> <p>ժբ.ճիշտ է ներկայացնում միկելապատմամբ, քրոմապատմամբ և պողպատապատմամբ մեքենամասերին մակերևույթներին մետաղական ծածկույթ մատուցելու տեխնոլոգիական առանձնահատկություններ, էլեկտրոլիտները և սարքավորումները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ մեքենամասերի վերականգնման նյութերը և մեխանիկական մշակման առանձնահատկությունները:
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում մեքենամասերի մակերևույթներին մետաղական և ոչ մետաղական ծածկույթ մատուցելու նյութերը և դրանց առանձնահատկությունները:</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում վերականգնվող և վերականգնված մակերևույթների մեխանիկական մշակման առանձնահատկությունները:</p>
Մոդուլի անվանումը «ՏԻՊԱՅԻՆ ՄԵՔԵՆԱՄԱՍԵՐԻ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄԸ ԵՎ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ՀԱՎԱՔԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԻ ՆՈՐՈԳՈՒՄԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-030
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ տիպային՝ իրանային, լիսեռ դասի մեքենամասերի, շարժաթևերի, ծնկածև լիսեռների և այլ մեքենամասերի արատների, նորոգման տեխնոլոգիաների, ներքին այրման շարժիչների, ընթացքային

	մասերի, տրանսմիսիայի և հիդրոհանգույցի անսարքությունների ու նորոգման տեխնոլոգիաների վերաբերյալ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է տիրապետի ԳՄՇՆ 04-09-034 և ԳՄՇՆ 04-09-028 մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ իրանային, լիսեռ դասի, ծնկածն լիսեռի, շարժաթևի և այլ տիպային մեքենամասերի արատները, իրականացնի արատորոշում, իմանա դրանց վերականգնման տեխնոլոգիական գործընթացներն ու առանձնահատկությունները:
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում իրանային մեքենամասերին բնորոշ արատները և նորոգման տեխնոլոգիական առանձնահատկությունները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում լիսեռ դասի մեքենամասերին բնորոշ արատները, դրանց վերականգնման տեխնոլոգիական առանձնահատկությունները,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում ծնկավոր լիսեռի արատները, դրանց հայտնաբերման եղանակներն ու հերթականությունը, ինչպես նաև նորոգման տեխնոլոգիաները,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում շարժաթևերի արատները և դրանց նորոգման տեխնոլոգիական առանձնահատկությունները,</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում ատամնանիվների, պարուրակների, երիթային առվակների, բազմաերիթների, նստեցման բնիկների նորոգման տեխնոլոգիական առանձնահատկությունները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ ներքին այրման շարժիչի և դրա համակարգերի ու մեքենամասերի նորոգման տեխնոլոգիաները, համալրման, հավաքման, կարգավորման և փորձարկման եղանակները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում գլանների բլոկին բնորոշ արատները, հայտնաբերման եղանակները և դրանց նորոգման տեխնոլոգիաները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում մխոցագլանային խմբի մեքենամասերի հնարավոր արատները և նորոգման տեխնոլոգիաները,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում շուռտվիկ-շարժաթևային մեխանիզմի մեքենամասերի հնարավոր արատները, վերականգնման</p>

	<p>տեխնոլոգիաները, համալրման, հավաքման և փորձարկման եղանակների առանձնահատկությունները,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում գազաբաշխման մեխանիզմի մեքենամասերի հնարավոր արատները, վերականգնման, համալրման, հավաքման և փորձարկման տեխնոլոգիական առանձնահատկությունները,</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում տուրբոկոմպրեսորի և բարձր ճնշման մղիչի նորոգման տեխնոլոգիաները,</p> <p>զ. ճիշտ է ներկայացնում հովացման և յուղման համակարգերի մեքենամասերի հնարավոր արատները և նորոգման, կարգավորման, փորձարկման տեխնոլոգիական առանձնահատկությունները,</p> <p>է. ճիշտ է ներկայացնում ներքին այրման շարժիչների հավաքման, փորձարկման, կարգավորման տեխնոլոգիական եղանակները:</p>
<p>Ուսումնառության արդյունք 3</p>	<p>Իմանալ ավտոտրակտորների տրանսմիսիայի, ընթացքային մասի և հիդրոհաղորդակների մեքենամասերի արատները, վերականգնման, համալրման հավաքման և փորձարկման տեխնոլոգիաները</p>
<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում կցորդման ազուլցի անսարքությունները, մեքենամասերի արատները, դրանց հայտնաբերման, վերականգնման եղանակները և կարգավորումները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում փոխանցման տուփի մեքենամասերի արատները, հայտնաբերման և դրանց նորոգման ու կարգավորման տեխնոլոգիական եղանակները,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում հետին կամրջակի մեքենամասերի արատները, դրանց հայտնաբերման, նորոգման և կարգավորման եղանակները,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում թրթուրավոր տրակտորների ընթացքային մասի անսարքությունները, մեքենամասերին բնորոշ արատները, հայտնաբերման եղանակները և նորոգման ու կարգավորման տեխնոլոգիաները,</p> <p>ե. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմոբիլների և անվավոր տրակտորների ընթացքային մասի անսարքությունները, մեքենամասերին բնորոշ արատները, հայտնաբերման եղանակները, վերականգնման ու կարգավորման տեխնոլոգիաները,</p> <p>զ. ճիշտ է ներկայացնում գյուղատնտեսական տեխնիկայի հիդրոհաղորդակների անսարքությունները, նորոգման ու փորձարկման տեխնոլոգիական եղանակները,</p>

Մոդուլի անվանումը «ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ԵՎ ՀԱՎԱՔԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԻ ՆՈՐՈԳՈՒՄԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-031
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ գյուղատնտեսական մեքենաների շրջանակի, աստղանիվների, շղթաների, հողամշակի, բերքահավաքի և շարքացանների բանող օրգանների մեքենամասերի արատների և դրանց վերականգնման տեխնոլոգիական եղանակների և առանձնահատկությունների վերաբերյալ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է տիրապետի ԳՄՇՆ 04-09-034 մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ գյուղատնտեսական մեքենաների շրջանակների հնարավոր արատները, դրանց հայտնաբերման և վերականգնման տեխնոլոգիաները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում գյուղատնտեսական մեքենաների շրջանակներին բնորոշ արատները և նորոգման տեխնոլոգիական գործընթացները, բ. ճիշտ է ներկայացնում շրջանակների տեխնիկական վիճակի գնահատման պարամետրերը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ գյուղատնտեսական մեքենաներում կիրառվող լիսեռ դասի մեքենամասերի, շղթաների, աստղանիվների և այլ տիպային մեքենամասերի արատները և դրանց վերականգնման տեխնոլոգիական առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում գյուղատնտեսական մեքենաների շղթաների, աստղանիվների և ապահովիչ կցորդիչների հնարավոր արատները, բ. ճիշտ է ներկայացնում գյուղատնտեսական մեքենաների շղթաների, աստղանիվների և ապահովիչ կցորդիչների նորոգման ու կարգավորման տեխնոլոգիական գործընթացները:

Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ հողամշակ մեքենաների՝ գութանի, կուլտիվատորի, սկավառակների բանվորական օրգանների հնարավոր արատները և նորոգման տեխնոլոգիական առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում գութանի բանվորական օրգանների՝ խոփի, սկավառակային դանակին, թևին բնորոշ արատները և նորոգման տեխնոլոգիական գործընթացները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում կուլտիվատորի թաթիկների հնարավոր արատները և նորոգման տեխնոլոգիաները,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում սկավառակային փխրիչների և ցաքանների բանվորական օրգանների նորոգման տեխնոլոգիաները,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում շարքացանների և տնկիչ մեքենաների բանվորական օրգանների նորոգումները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ կոմբայնի, հնձիչի, խոտի մամլիչի բանող օրգանների հնարավոր արատները, դրանց վերականգնման տեխնոլոգիական առանձնահատկությունները և կարգավորման եղանակները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում կտրող ապարատի անսարքությունները, դրանց մեքենամասերին բնորոշ արատները, նորոգման ու կարգավորման տեխնոլոգիաները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում կոմբայնի հանգույցների՝ կալսող ապարատի մեքենամասերի, փոխադրիչների հնարավոր արատները և նորոգման ու կարգավորման տեխնոլոգիաները,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում խոփի մամլիչի անսարքությունները և նորոգման տեխնոլոգիական գործընթացները:</p>
Մոդուլի անվանումը «ԱՆԱՍՆԱՊԱՅԱԿԱՆ ՖԵՐՄԱՆԵՐԻ ՄԵՔԵՆԱՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՆՈՐՈԳՈՒՄԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-032
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ անասնապահական ֆերմաներում կթի, ջրամատակարարման, գոմաղբահեռացնող, կերամանրիչ և կերաբաշխիչ մեքենաների և հավաքական միավորների անսարքությունների, դրանց մեքենամասերի արատների և նորոգման տեխնոլոգիական եղանակների մասին:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է տիրապետի ԳՄՇՆ 04-09-034 և ԳՄՇՆ 04-09-033 մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ անասնապահական ֆերմաներում օգտագործվող կթի ագրեգատների անսարքությունները, դրանց մեքենամասերի արատները և վերականգնման տեխնոլոգիաները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում կթի ագրեգատների պուլսատորի, կոլեկտորի, կթի բաժակների, ռոտացիոն և ջրաօդակային, վակուումային պոմպերի անսարքությունները և դրանց նորոգման տեխնոլոգիաները, բ. ճիշտ է ներկայացնում կաթի սառեցնող համակարգերի անսարքությունները և նորոգման տեխնոլոգիաները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ անասնապահական համալիրների և ֆերմաների ջրամատակարարման համակարգի հնարավոր անսարքությունները, դրանց մեքենամասերի արատները և նորոգման տեխնոլոգիական առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում անասնապահական ֆերմաներում և համալիրներում ջրամատակարարման համակարգերի ագրեգատների և հավաքական միավորների հնարավոր անսարքությունները, բ. ճիշտ է ներկայացնում անասնապահական ֆերմաներում և համալիրներում ջրամատակարարման համակարգերի ագրեգատների և հավաքական միավորների մեքենամասերի հնարավոր արատները և դրանց նորոգման ու կարգավորման տեխնոլոգիական գործընթացները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ գոմաղբահեռացման մեքենասարքավորումների հնարավոր անսարքությունները, դրանց մեքենամասերի հնարավոր արատները և նորոգման տեխնոլոգիաները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում գոմաղբահեռացման սարքավորումների և հարմարանքների անսարքությունները, բ. ճիշտ է ներկայացնում գոմաղբահեռացման սարքավորումների և հարմարանքների մեքենամասերին բնորոշ արատները և դրանց նորոգման ու կարգավորման տեխնոլոգիաները:
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ կերաբաշխիչների և կերամանրիչների անսարքությունները և դրանց մեքենամասերի հնարավոր արատներն ու նորոգման տեխնոլոգիական առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում անասնապահական ֆերմաներում կերաբաշխիչների հնարավոր անսարքությունները և նորոգման ու

	<p>կարգավորման տեխնոլոգիաները:</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում տարբեր տիպի կերամանրիչների ու կերախառնիչների հնարավոր անսարքությունները, մեքենամասերին բնորոշ արատները, նորոգման ու կարգավորման տեխնոլոգիաները:</p>
Մոդուլի անվանումը «ԷԼԵԿՏՐՎԿԱՆ ԵՎ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻՎԿԱՆ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՆՈՐՈԳՈՒՄԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-033
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ ավտոմոբիլների, տրակտորների և տեխնոլոգիական սարքավորումների էլեկտրական համակարգերի անսարքությունների և դրանց մեքենամասերի արատների նորոգման տեխնոլոգիաների առանձնահատկությունների վերաբերյալ:
Մոդուլի տևողությունը	18 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է տիրապետի ԳՄՇՆ 04-09-034 մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ ավտոմոբիլների և տրակտորների էլեկտրական համակարգերի լուսավորության, էլեկտրական սարքերի, էլեկտրահաղորդալարերի անսարքությունները, դրանց մեքենամասերի հնարավոր արատները, հայտնաբերման և վերականգնման տեխնոլոգիական առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է նկարագրում էլեկտրասարքավորումների հնարավոր արատները և դրանց հայտնաբերման տեխնոլոգիական մեթոդները,</p> <p>բ. ճիշտ է նկարագրում ավտոտրակտորների լուսավորության համակարգի հնարավոր անսարքությունները և նորոգման տեխնոլոգիական գործընթացները,</p> <p>գ. ճիշտ է նկարագրում էլեկտրասարքավորումների նորոգման տեխնոլոգիական գործընթացներն ու առանձնահատկությունները:</p>

Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ տեխնոլոգիական սարքավորումների նորոգման, մեխանիկական մշակման, անասնապահական ֆերմաների ագրեգատների էլեկտրական համակարգերի հնարավոր անսարքությունները և դրանց մեքենամասերի արատները, հայտնաբերման և նորոգման տեխնոլոգիական եղանակները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է բացատրում մետաղահատ հաստոցների ճշտության և կոշտության ստուգման եղանակները,</p> <p>բ. ճիշտ է բացատրում մետաղահատ հաստոցների մեքենամասերի հնարավոր արատները և դրանց ազդեցությունը հաստոցների հուսալիության վրա,</p> <p>գ. ճիշտ է նկարագրում մետաղահատ հաստոցների և տեխնոլոգիական սարքավորումների հիմնական հանգույցների հնարավոր անսարքությունները և դրանց նորոգման եղանակները,</p> <p>դ. ճիշտ է նկարագրում դարբնոցամամլիչային և ամբարձիչ-փոխադրիչ սարքավորումների նորոգման առանձնահատկությունները,</p> <p>ե. ճիշտ է բացատրում նորոգումից հետո տեխնոլոգիական սարքավորումների փորձարկման եղանակները:</p>
Մոդուլի անվանումը «ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ՆՈՐՈԳՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-034
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ մեքենաների նորոգման կազմակերպման սկզբունքների, սպասարկման բազայի կառուցվածքի, նորոգման աշխատանքների բազայի հաշվարկների, նորոգման կազմակերպությունների հիմնական պարամետրերի հաշվարկի, մեքենաների նորոգման աշխատանքների կազմակերպման սկզբունքների վերաբերյալ, ձևավորել նորոգման կազմակերպման հետ կապված հաշվարկներ կատարելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է տիրապետի ԳՄՇՆ 04-09-014, ԳՄՇՆ 04-09-015, ԳՄՇՆ 04-09-016, ԳՄՇՆ 04-09-017, ԳՄՇՆ 04-09-018, ԳՄՇՆ 04-09-019, ԳՄՇՆ 04-09-020, ԳՄՇՆ 04-09-021, ԳՄՇՆ 04-09-022, ԳՄՇՆ 04-09-023 և ԳՄՇՆ 04-09-028 մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ ավտոմոբիլների, տրակտորների, գյուղատնտեսական մեքենաների և տեխնոլոգիական սարքավորումների նորոգման կազմակերպման սկզբունքները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում ավտոմոբիլների, տրակտորների և գյուղատնտեսական տեխնիկայի նորոգման կազմակերպման սկզբունքները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում մեքենաների նորոգման պլանանախազգուշական համակարգը,</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում մեքենաների նորոգման մեթոդները,</p> <p>դ. ճիշտ է ներկայացնում մեքենաների նորոգման-սպասարկման բազայի կառուցվածքը և դրա տարրերի բնութագրերը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Հաշվարկել մեքենատրակտորային պարկի նորոգման և տեխնիկական սպասարկման աշխատանքների ծավալը, մեքենամասերի վերականգնման աշխատանքների ծավալը, տեխնոլոգիական սարքավորումների նորոգման աշխատանքների ծավալը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է հաշվարկում մեքենատրակտորային պարկի նորոգումների և տեխնիկական սպասարկումների աշխատանքների կատարման ծավալները,</p> <p>բ. ճիշտ է հաշվարկում տեխնոլոգիական սարքավորումների նորոգման աշխատանքների ծավալները,</p> <p>գ. ճիշտ է հաշվարկում մաշված մեքենամասերի նորոգման աշխատանքների ծավալները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Հաշվարկել նորոգման կազմակերպության աշխատողների քանակը, աշխատանքային ռեժիմները, սարքավորումների քանակը և արտադրական ու օժանդակ մակերեսները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է հաշվարկում նորոգող և օժանդակ աշխատողների քանակը, աշխատանքային ռեժիմը,</p> <p>բ. ճիշտ է հաշվարկում անհրաժեշտ նորոգման սարքավորումների քանակը,</p> <p>գ. ճիշտ է կազմում նորոգման արհեստանոցի ծանրաբեռնվածության գրաֆիկը,</p> <p>դ. ճիշտ է հաշվարկում նորոգման արհեստանոցի արտադրական և օժանդակ մակերեսները:</p>

Մոդուլի անվանումը «ՄԵՆԵԶՄԵՆԹԻ (ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ) ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ

Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-035
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալու գիտելիքներ կառավարման մեթոդաբանության և սկզբունքների, ագրարային ոլորտի կազմակերպությունների ներքին և արտաքին միջավայրերի, կառավարման մեթոդների, պլանավորման, կազմակերպման, մոտիվացիայի և վերահսկողության իրականացման վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևավորել անձնակազմի շահադրդման մեթոդներ կիրառելու և ագրարային բիզնես պլան կազմելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է տիրապետի ԳՄՇՆ 04-09-036 «Ծյուղի տնտեսագիտություն» մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ կազմակերպությունների իրավակազմակերպական ձևերը, դրանց ստեղծման ընթացակարգը, կառավարման իրականացման առանձնահատկությունները և սկզբունքները, կիրառել անձնակազմի շահադրդման (մոտիվացիայի) բարձրացման եղանակներ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպությունների իրավակազմակերպական ձևերը, դրանց ստեղծման ընթացակարգը, բ. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպությունների կառավարման առանձնահատկությունները և կառավարման մարմինները, գ. ճիշտ է կիրառում անձնակազմի շահադրդման (մոտիվացիայի) բարձրացման մեթոդները՝ աշխատանքի կազմակերպման և կառավարման ժամանակ:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ կառավարման մեթոդները և կառավարման գործառույթների իրականացման կարգը և կառավարման արդյունավետության բարձրացման հնարավորությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում կառավարման մեթոդները և դրանց կիրառման դեպքերը: բ. ճիշտ է ներկայացնում կառավարման գործառույթները և նշում է դրանց կիրառությունն ապահովող գործիքները:

Ուսումնառության արդյունք 3	Կազմել բիզնես պլան
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է հաշվարկում կառավարման արդյունավետությունը բնութագրող ցուցանիշները, բ. ճիշտ է կազմում պարզագույն բիզնես պլան:
Մոդուլի անվանումը «ՃՅՈՒՂԻ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԳՄՇՆ 04-09-036
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողներին տալ գիտելիքներ գյուղատնտեսության էկոնոմիկայի, հողային և ջրային ռեսուրսների, գյուղատնտեսության արտադրական ֆոնդերի, աշխատանքային ռեսուրսների օգտագործման և գյուղատնտեսության մեջ աշխատանքի արտադրողականության բարձրացման ուղիների, գյուղատնտեսական արտադրության ինտենսիվացման, շուկայական տնտեսության պայմաններում արտադրության արդյունավետության, ագրոարդյունաբերական համալիրում մասնագիտացման, արտադրության ծախքերի և գյուղատնտեսական արտադրանքի ինքնարժեքի, ՀՀ-ում բուսաբուծական և անասնաբուծական ճյուղերի էկոնոմիկայի հիմնահարցերի վերաբերյալ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է տիրապետի «Տնտեսագիտության տեսություն» առարկան:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ հողային, ջրային և աշխատանքային ռեսուրսների օգտագործման արդյունավետության բարձրացման հիմնահարցերը, հաշվարկել տնտեսական արդյունավետության ցուցանիշները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում հողը՝ որպես արտադրամիջոց, ջրային և աշխատանքային ռեսուրսները գյուղատնտեսության մեջ. բ. ճիշտ է հաշվարկում հողօգտագործման, գյուղատնտեսության մեջ ջրային և աշխատանքային ռեսուրսների օգտագործման տնտեսական արդյունավետության ցուցանիշները:

Ուսումնառության արդյունք 2	Հաշվարկել միավոր արտադրանքի ինքնարժեքը, գյուղատնտեսության արտադրական ֆոնդերի, կապիտալ ներդրումների և դրանց օգտագործման արդյունավետության ցուցանիշները:
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է հաշվարկում միավոր արտադրանքի ինքնարժեքը,</p> <p>բ. ճիշտ է հաշվարկում գյուղատնտեսության արտադրական ֆոնդերի օգտագործման տնտեսական արդյունավետության ցուցանիշները,</p> <p>գ. ճիշտ է հաշվարկում կապիտալ ներդրումների և դրանց օգտագործման արդյունավետության ցուցանիշները:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ գյուղատնտեսական արտադրության արդյունավետության բարձրացման ուղիները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում գյուղատնտեսական արտադրության արդյունավետության բարձրացման ուղիները,</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում գյուղատնտեսական արտադրության արդյունավետությունը բնութագրող ցուցանիշները:</p>

Աղյուսակ 3

Միջին մասնագիտական կրթության 3114 «Գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների շահագործում, նորոգում» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի իրականացման օրինակելի ուսումնական պլան

N	Առարկայախմբեր, առարկաներ և մոդուլներ	Շաբաթների թիվը	Ուսանողի առավելագույն բեռնվածությունը, ժամ	Պարտադիր լսարանային պարապմունքներ, ժամ	Երաշխավորվող կուրսը
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ					
1	Հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքներ		108	72	2
2	Տնտեսագիտության հիմունքներ		81	54	2
3	Քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի հիմունքներ		81	54	3
4	Իրավունքի հիմունքներ		54	36	2-3
5	Պատմություն		81	54	2
6	Ռուսաց լեզու		108	72	2-3
7	Օտար լեզու		108	72	2-4
8	Ֆիզիկական կուլտուրա		130	130	2-4
	ԸՆդամենը		751	544	
ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ					
1	Էկոլոգիայի հիմունքներ		54	36	2
2	Համակարգչային օպերատորության հիմունքներ		81	54	2
3	Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր		27	18	2
	ԸՆդամենը		414	276	
ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
1	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՌԻԹՅԱՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		81	54	2
2	ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՄԱՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		54	36	2
3	ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ		54	36	2
	ԸՆդամենը		189	126	
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ					
1	ԳԾԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ		108	72	2

2	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԷԼԵԿՏՐՈՒՍՏԵԽՆԻԿԱ		54	36	2
3	ԿԻՐԱՌԱԿԱՆ ՄԵԽԱՆԻԿԱ		108	72	2
4	ՆՅՈՒԹԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ		108	72	2
5	ՋԵՐՄԱՏԵԽՆԻԿԱՅԻ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ		27	18	2
6	ՀԻՂՐԱՎԼԻԿԱՅԻ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ		54	36	2
7	ՉԱՓԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ, ՍՏԱՆԴԱՐՏԱՑՈՒՄ ԵՎ ՉԱՓՄԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱ		54	36	2
8	ՎԱՌԵԼԱՆՅՈՒԹԵՐ ԵՎ ՅՈՒՂԱՆՅՈՒԹԵՐ		27	18	2
9	ԲԱՐՉՐԱԳՈՒՅՆ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱ		108	72	2
10	ԿԵՆՍԱԳՈՐԾՈՒԲԵՆՈՒԹՅԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ		81	54	3
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ		729	486	
ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ					
1	ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ		54	36	2
2	ԲՈՒՄԱԲՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԲԱՆՋԱՐՎԲՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ		54	36	2
3	ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ		27	18	2
4	ԱՎՏՈՍՈՒՄԻՆԵՐԻ ԵՎ ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ		27	18	3
5	ԱՎՏՈՍՈՒՄԻՆԵՐԻ ԵՎ ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ՇԱՐԺԻՉՆԵՐԻ ՄԵԽԱՆԻՋՄՆԵՐԸ ԵՎ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԸ		54	36	3
6	ԱՎՏՈՍՈՒՄԻՆԵՐԻ ԵՎ ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ԷԼԵԿՏՐՈՒՍՏԵԽՆԻԿԱՆ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԸ		27	18	3
7	ԱՎՏՈՍՈՒՄԻՆԵՐԻ ԵՎ ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ՏՐԱՆՍՄԻՍԻԱՆԵՐԸ		54	36	3
8	ԱՎՏՈՍՈՒՄԻՆԵՐԻ ԵՎ ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ԸՆԹԱՑՔԱՅԻՆ ՄԱՍԸ ԵՎ ՂԵԿԱՎԱՐՄԱՆ ՄԵԽԱՆԻՋՄՆԵՐԸ		54	36	3
9	ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ՕԺԱՆԴԱԿ ՄԵԽԱՆԻՋՄՆԵՐԸ ԵՎ ՍԱՐՔԵՐԸ, ԱՎՏՈՍՈՒՄԻՆԵՐԻ ԹԱՓՔԵՐԸ		27	18	3
10	ՀՈՂԱՄՇՈՒՄԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ		27	18	3
11	ՑԱՆԻՉ, ՏՆԿԻՉ, ՊԱՐԱՐՏԱՑՄԱՆ ԵՎ ԲՈՒՅՍԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ		54	36	3
12	ԲԵՐՔԱՀԱՎԱՔԻ ԵՎ ԿԵՐԵՐԻ ԿՈՒՏԱԿՄԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ		81	54	3
13 14	ԲԵՐՔԱՀԱՎԱՔԻՑ ՀԵՏՈ ՀԱՏԻԿԻ ՄՇՈՒՄԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ		54	18	3
15	ՄԵՔԵՆԱՏՐԱԿՏՈՐԱՅԻՆ ՊԱՐԿԻ ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ		27	36	4
16	ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅԱՑՈՒՄ		81	54	4
17	ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ, ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԵՎ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՍՊԱՍԱՐԿՄԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ		27	18	4

18	ԱԿՏՈՍՈՔԻԼՆԵՐԻ ԵՎ ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ՆՈՐՈԳՄԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՍՊԱՍԱՐԿՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ		54	36	4
19	ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԵՎ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՆՈՐՈԳՄԱՆ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԸ		54	36	4
20	ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԵՎ ՀԱՎԱՔԱԿԱՆ ՄԻՎՎՈՐՆԵՐԻ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՄԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐԸ		108	72	4
21	ՏԻՊԱՅԻՆ ՄԵՔԵՆԱՄԱՍԵՐԻ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄԸ ԵՎ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ՀԱՎԱՔԱԿԱՆ ՄԻՎՎՈՐՆԵՐԻ ՆՈՐՈԳՈՒՄԸ		54	36	4
22	ԳՅՈՒԴԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐԳԱՆՆԵՐԻ ԵՎ ՀԱՎԱՔԱԿԱՆ ՄԻՎՎՈՐՆԵՐԻ ՆՈՐՈԳՈՒՄԸ		54	36	4
23	ԱՆԱՍՆԱՊԱՀԱԿԱՆ ՖԵՐՄԱՆԵՐԻ ՄԵՔԵՆԱՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՆՈՐՈԳՈՒՄԸ		54	36	4
24	ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ԵՎ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՆՈՐՈԳՈՒՄԸ		27	18	4
25	ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ՆՈՐՈԳՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ		54	36	4
26	ՄԵՆԵԶՄԵՆԹԻ (ԿԱՌԱԿԱՐՄԱՆ) ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ		42	36	4
27	ՃՅՈՒԴԻ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ		81	54	4
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		1311	882	
ԸՆՏՐՈՎԻ					
1			27	18	3
2			27	18	3
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		54	36	
ՊԱՀՈՒՄՏԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐ					
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	66	3448	2376	
	ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			200	
	ՆԱԽԱՄԻՐԱԿԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ				
	ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ	13			
	ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ	6			
	ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ	3			
	Ը Ն Դ Ի Խ Ա Ն Ո Ւ Ր Ը	88			